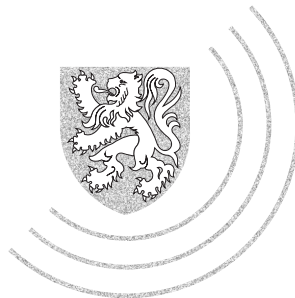

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

5 maart 2004

ONTWERP VAN DECREET

betreffende de Huizen van het Nederlands

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet	15
Advies van de Vlaamse Onderwijsraad	27
Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen	37
Advies van de Raad van State	47
Ontwerp van decreet	59

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

ALGEMENE TOELICHTING EN ONTSTAANSBEGINSELEN

1. Op 22 mei 2002 werd de tweede Rondetafelconferentie NT2 georganiseerd. Deze conferentie kende een ruime vertegenwoordiging van de verschillende actoren betrokken bij het aanbod “Nederlands als tweede taal” (NT2).

De conferentie werd afgesloten met het oplist van de meest belangrijke eindconclusies en aanbevelingen in verband met het aanbod NT2.

Op grond van deze eindconclusies en aanbevelingen werd door de Vlaamse regering een NT2-beleid uitgetekend, dat zich situeert op drie niveaus :

- de organisatie van een bijkomend aanbod NT2 ;
- de kwaliteitsbevordering van het aanbod NT2 ;
- een project “Huizen van het Nederlands”.

2. Het project “Huizen van het Nederlands” gaf invulling aan een beleidsaanbeveling, geformuleerd binnen de verschillende werkgroepen van de Rondetafelconferentie die zich bogen over NT2 aan volwassenen :

“Er is nood aan het uitbouwen van een centrale intake en registratie op regionaal vlak. Dit kan gebeuren in de vorm van een NT2-loket, met medewerking van de verschillende aanbieders. Op die manier worden het afnemen van de COVAAR-test en het intakegesprek en de doorverwijzing naar het meest passende opleidingsaanbod door een neutrale instantie geüniformiseerd en opgevolgd. Aan deze centrale intake wordt een systeem van cursistenregistratie en cursistenvolgsysteem gekoppeld”.

Het project is eind 2002 van start gegaan op zeven plaatsen in Vlaanderen, met name Aalst, Antwerpen, Brussel, Gent, De Kempen, Mechelen en Sint-Niklaas.

Ten minste volgende partners dienden bij de werking van de Huizen te worden betrokken : de Centra voor Basiseducatie, de Centra voor Volwassenonderwijs, de universitaire talencentra, de VDAB-opleidingscentra, de onthaalbureaus en de gemeente waar de zetel van het Huis van het Nederlands gevestigd is.

De doelstellingen van het project werden als volgt omschreven :

- een verbetering van de dienstverlening ten aanzien van anderstalige volwassenen, waaronder een snelle en correcte doorverwijzing naar het meest gepaste aanbod ;
- het verwerven van een zo volledig mogelijk overzicht met betrekking tot de vraag, het aanbod, de uitval (en reden tot uitval), de doorstroom en de wachtlijsten NT2 ;
- een optimalisering van de afstemming van het aanbod NT2 tussen de verschillende opleidingsverstrekkers ;
- een meer efficiënte aanwending van de middelen.

Aan de zeven experimentele Huizen van het Nederlands werden volgende opdrachten gegeven :

- informatieverzameling en -verstrekking over het aanbod NT2 ;
- bevordering van deskundigheid op het vlak van intake en testing ;
- de organisatie van een gecoördineerde intake en testing ;
- de registratie en administratieve opvolging van cursisten NT2 ;
- een rapportering aan de overheid met het oog op de inpassing van de feitelijke bevindingen in het beleid.

3. Op 18 juli 2003 keurde de Vlaamse regering het Afsprakenkader NT2 2003 goed. Het gaat hierbij om een taakafpraak tussen de ministers van Onderwijs en Vorming, Werkgelegenheid, Economie en Welzijn met betrekking tot de organisatie van Nederlands als tweede taal. De Huizen van het Nederlands moeten de toegekende opdrachten realiseren rekening houdend met deze taakafspraken.

4. Voorliggend decreet sluit de pilootfase van de zeven experimentele Huizen van het Nederlands af en geeft een rechtsgrond voor de oprichting van 8 Huizen van het Nederlands.

ORGANISATIEVORM VAN DE HUIZEN

Gegeven de uiteenlopende standpunten die de toepassing van artikel 9 van de BWHI verantwoorden, het evolutieve karakter van het Beter Bestuurlijk Beleid en de adviezen die door de Raad van State worden verleend t.a.v. de toepassing van artikel 9 van de BWHI, is de overheid genoodzaakt enige duidelijkheid te geven over de organisatievorm die zij hier voorstaat en die nog zal terugkeren in andere projecten die worden ontwikkeld.

1. Bij de concipiëring van huidig voorontwerp van decreet werd bijzondere aandacht besteed aan de juridische organisatie van de Huizen van het Nederlands, die opgericht worden als openbare instellingen met rechtspersoonlijkheid.

2. In eerste instantie werd onderzocht op welke wijzen de Gemeenschap maatschappelijke ontwikkelingen – concreet : de integratie van anderstalige volwassenen in de Vlaamse samenleving – kan sturen of aansturen (pt. 3).

In tweede instantie werd bekeken welke verschillende objectieven door deze sturings- en aansturingwijzen worden beoogd. Wanneer dient men te opteren voor welke organisatievorm ? Op grond van de doelstelling van huidig voorontwerp van decreet werd daarbij nagegaan welke sturings- en aansturingwijze de aangewezen is (pt. 4).

3. Schematisch kan het optreden van de Gemeenschap bij de bescherming van een rechtsgoed of de bevordering van een bepaalde ontwikkeling als volgt worden weergegeven :

3.1. Rechtstreekse sturing. De Gemeenschap kan rechtstreeks ingrijpen in de maatschappelijke ordening : de nagestreefde doelstellingen worden nagestreefd in de schoot van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

De rechtstreekse sturing kan desgevallend uitgeoefend worden door (gedeconcentreerde) buitendiensten van het Ministerie. Deze buitendiensten kunnen rechtshandelingen verrichten die de Gemeenschap verbinden, doch de ambtenaren tewerkgesteld in deze diensten blijven direct onderworpen aan het hiërarchisch gezag van het Ministerie.

3.2. Aansturing door een gedecentraliseerd orgaan. De Gemeenschap kan maatschappelijke ontwikkelingen aansturen door middel van een gedecentraliseerd – ook wel : “verzelfstandigd” – orgaan.

Deze mogelijkheid is verankerd in de bepalingen van artikel 9 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen (BWHI) :

“In de aangelegenheden die tot hun bevoegdheden behoren, kunnen de Gemeenschappen en de Gewesten, gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen oprichten of kapitaalsparticipaties nemen.

Het decreet kan aan de voornoemde organismen rechtspersoonlijkheid toekennen en hun toelaten kapitaalsparticipaties te nemen. Onverminderd artikel 87, § 4, regelt het hun oprichting, werking en toezicht”.

Deze bepaling staat de Gemeenschappen toe “de uitoefening van bepaalde bevoegdheden op te dragen aan door hen opgerichte autonome instellingen die een van de Gemeenschap [...] onderscheiden rechtspersoonlijkheid en een eigen vermogen en financieel beheer hebben en die alleen aan het toezicht – en niet aan het hiërarchisch gezag – van de organen van de Gemeenschap [...] onderworpen zijn”¹.

Een bepaalde rechtsleer houdt voor dat de Gemeenschap niet enkel openbare diensten, doch ook privaatrechtelijke rechtspersonen kan oprichten. Een aantal auteurs stelt dat deze mogelijkheid voortvloeit uit de bepalingen van artikel 9 BWHI zelf. Anderen menen dat artikel 9 BWHI slechts de creatie van openbare diensten betreft ; doch de decreetgever zou zich op het privaat recht kunnen beroepen om, naast de mogelijkheden geboden door artikel 9, privaatrechtelijke gedecentraliseerde diensten in het leven te roepen.

Bij de libellering van het ontwerp werd evenwel uitgegaan van de stelling dat het oprichten van private rechtspersonen door de Gemeenschap op gespannen voet staat met de Grondwet. De Gemeenschap kan aan een door haar opgerichte rechtspersoon immers – uiteraard – slechts die bevoegdheden opdragen die zij zelf reeds bezit. Als grondwettelijk verankerde publiekrechtelijke rechtspersoon dient de Gemeenschap zich bij het voeren van haar beleid te richten op het algemeen belang ; de Gemeenschap kan geen private doeleinden nastreven. Elke gedecentraliseerde dienst, opgericht door de Gemeenschap, zal aldus evenzeer gebonden zijn door deze finaliteit van algemeen belang. Indien de Gemeenschap een gedecentraliseerde dienst zou oprichten die een private rechtspersoon is, met

¹ R.v.St., Afd. Wg., Parl. St. VI. Parl. 1990-91, nr. 488/2.

eigen objectieven die te onderscheiden zijn van het algemeen belang, zou zij zichzelf op een ongrondwettelijke manier denatureren².

Het is voor de stellers van het ontwerpdecreet aldus duidelijk dat elke gedecentraliseerde dienst uitgaande van de Gemeenschap een openbare dienst is, gebonden door de algemene beginselen van het administratief recht, inzonderheid de beginselen van behoorlijk bestuur.

Het feit dat een gedecentraliseerde dienst noodzakelijk een openbare dienst is, zegt niets over de wijze waarop aan deze dienst vorm moet worden gegeven.

De decreetgever kan :

1. gedecentraliseerde diensten oprichten onder een “publiekrechtelijke vorm”, wat eigenlijk wil zeggen dat de Gemeenschap zich niet inspireert op bestaande organisatievormen doch eigenstandig de doelstellingen, de samenstelling van de bestuursorganen, de bevoegdheden, de werking, etc., van de opgerichte instelling regelt. Het moet daarbij worden gesteld dat deze publiekrechtelijke vormgeving er niet aan in de weg staat dat private rechtspersonen in de openbare dienst worden opgenomen, mits zij de openbare werking van de dienst respecteren. Het voorbeeld kan gegeven worden van de Vlaamse Autonome Hogeschool, die een openbare dienst is, doch tot stand kan komen door een beslissing van een vrije hogeschool die zich aan het statuut van de autonome hogeschool wenst te conformeren ;
2. gedecentraliseerde diensten oprichten onder een “privaatrechtelijke vorm”, wat betekent dat de Gemeenschap zich bij de organisatie van de gedecentraliseerde dienst inspireert op de vormen bestaande binnen het verenigings- of vennootschapsrecht. De privaatrechtelijke vormgeving ontslaat de gedecentraliseerde dienst evenwel niet van de plicht om de algemene beginselen van het administratief recht na te leven ;

² Voor de stellers van het ontwerp ligt hier het onderscheid met het beroep, door de Gemeenschap, op het gemeen contractenrecht. Indien een Gemeenschap een overeenkomst sluit, creëert zij daarbij geen nieuw belang dat te onderscheiden is van het algemeen belang. (Uiteraard dient zij erop toe te zien dat de overeenkomst niet strijdig is met dit algemeen belang). Het gemeen contractenrecht kan aldus ook van toepassing worden geacht op de Gemeenschap. Dit ligt anders voor het vennootschaps- en verenigingsrecht, waar wél sprake is van rechtspersonen met een eigen, specifiek belang, in het eerste geval dan nog van hoofdzakelijk pecuniaire aard.

3. een bestaand privaatrechtelijk orgaan voor een bepaald deel van de werking daarvan als openbare dienst “aanwijzen”. De machtiging, in artikel 9 BWHI, om rechtspersonen op te richten, sluit vanzelfsprekend ook deze minder verregerende bevoegdheid in : *qui peut le plus, peut le moins*. Het voorbeeld kan gegeven worden van de vrije scholen, die voor wat betreft het afleveren van studiebewijzen bij decreet belast worden met een openbare dienst. Binnen dat aspect van hun werking zijn zij onderworpen aan het administratief recht. Gesproken wordt in dit verband van “functionele openbare diensten”.

3.3. Aansturing door middel van subsidiëring van private rechtspersonen. De Gemeenschap kan in bepaalde gevallen oordelen dat een private doelstelling, onderscheiden van het algemeen belang, op den duur toch effecten sorteert die het algemeen belang ten goede komen.

Om die reden kan zij een private rechtspersoon subsidiëren om de nagestreefde doelstelling effectief te kunnen bereiken.

Op dergelijke private rechtspersonen wordt uiteraard geen administratief toezicht geplaatst, doch de Gemeenschap kan bvb. als voorwaarde stellen dat een vertegenwoordiging van de Gemeenschap opgenomen wordt in de vereniging of vennootschap, waardoor een *de facto* controle voor een stuk mogelijk wordt.

4. Bij de keuze voor één van de in punt 3 bedoelde sturings- en aansturingswijzen dienen volgende elementen voor ogen worden gehouden.

4.1. Sturing of aansturing ?

De Gemeenschap kiest voor aansturing in plaats van rechtstreekse sturing om volgende redenen :

- **streven naar een goede wisselwerking tussen organisatie en omgeving.** De Huizen van het Nederlands staan midden in een welbepaalde regio en nemen een doorverwijsfunctie waar. Deze omgevingsverbondenheid en -gerichtheid impliceert dat de werking van de Huizen afgestemd dient te zijn op de omgeving en de veranderingen hierin. Dat betekent dat zeker de samenstelling van het bestuur van de Huizen lokaal ingekleurd dient te zijn. Het betekent ook dat de organisatie van de Huizen aanpasbaar en flexibel moet zijn, om zich intern te kunnen aanpassen aan en/of te anticiperen op de externe snelle en complexe veranderingen inzake het inburgeringsbeleid. Aanpasbaarheid en flexibiliteit

teit verhouden zich slecht met hiërarchische centrale sturing. Deze doelstellingen dwingen tot een eigenstandige organisatie die zelfstandig kan optreden. Dit bevordert ten slotte de in deze zeer noodzakelijke klantgerichtheid ;

- **de eigenheid van het inburgeringsbeleid.** De Vlaamse Gemeenschap richt zich bij het inburgeringsbeleid op maatschappelijke integratie in plaats van op assimilatie. Deze zeer uitdrukkelijke keuze kan, opnieuw, slechts verwezenlijkt worden binnen een bepaald maatschappelijk veld, dat over het Vlaamse landschap heen zeer specifieke kenmerken kan vertonen. Een gestandaardiseerde werking van de werking van de Huizen (centralisatie) verdraagt zich moeilijk met deze vaststelling ; een gedecentraliseerde werking is op zijn plaats ;
- **expertise doelgericht inzetten.** Het beroep op een autonoom opererende rechtspersoon is mede ingegeven door het feit dat de ingezette personeelsleden een specifieke en onafhankelijke technische expertise en know-how (i.e. te onderscheiden van deze aanwezig binnen het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap) dienen te bezitten, gericht op de noden van het inburgeringsbeleid ;
- dergelijke specificiteit van het personeel en werking moet noodzakelijk leiden tot een grote mate van **functionele autonomie**, waarbij centrale (preventieve) sturing vervangen wordt door controle achteraf en op afstand.

4.2. Openbare instelling of gesubsidieerde vereniging ?

Bij de opmaak van het ontwerpdecreet werd tot de creatie van openbare instellingen (en niet tot de subsidiëring van private rechtspersonen of de aanwijzing van een functionele openbare dienst) besloten, op grond van volgende motieven :

- **de belangrijke rol van het inburgeringsbeleid in het beleid van de Vlaamse Gemeenschap.** Het inburgeringsbeleid speelt – het hoeft geen betoog – een kernrol in het beleid van de Gemeenschap. De verschillende initiatieven ter zake getuigen daarvan. De uitvoering van dit beleid kan dan wel aan zelfstandige rechtspersonen worden opgedragen, maar toch noopt de

quintessentiële rol van de inburgering tot een toezicht en tot bijsturingmogelijkheden op de beleidsuitvoering die juridisch gezien niet toegepast kunnen worden op private rechtspersonen. Het inburgeringsbeleid is een Vlaams beleidsinitiatief en kan niet louter worden overgelaten aan het initiatiefrecht van lokale actoren ;

- **de wenselijkheid van de toepassing van de beginselen van behoorlijk bestuur.** De overheid gebruik maakt van figuren van het privaatrecht, mag immers nimmer afbreuk doen aan de rechten van derden³. Derden moeten dezelfde waarborgen genieten als wanneer voor een publiekrechtelijk regime zou zijn gekozen. Dit vloeit voort uit het beginsel van de benuttingsgelijkheid : de Gemeenschap kan onder dit principe niet onderuit komen door een beroep op het privaatrecht. Het is in deze van zeer groot belang dat de Huizen (op controleerbare wijze) alle publiekrechtelijke garanties bieden aan de personen die op hen een beroep doen : gelijkheidsbeginsel, motiveringsplicht, zorgvuldigheid, etc. Het gaat in deze immers om een dienstverlening aan een door de decreetgever aangewezen doelgroep, in functie van een door het beleid als wezenlijk belang vooropgestelde finaliteit, m.n. de integratie van anderstalige volwassenen. Om die reden dient te worden geopteerd voor de creatie van openbare diensten ;
- **een zekere sturingsmogelijkheid wat het aantal op te richten diensten betreft.** Een subsidiëring van privaatrechtelijke rechtspersonen betekent dat de Gemeenschap zich dient te richten op een bestaand aanbod op het maatschappelijk veld. Het is evenwel zeer belangrijk dat de Gemeenschap in deze het aanbod kan richten op de maatschappelijke noden. Een efficiënte werking van de Huizen vereist evenzeer dat het aanbod aan Huizen rationeel wordt beheerst.

4.3. Publiek- of privaatrechtelijk vormgegeven openbare instelling ?

Er werd gekozen voor een publiekrechtelijke vormgeving van de Huizen, om volgende redenen :

- een eigenstandige vormgeving laat toe de gewenste actoren op de best aangepaste wijze bij de werking van de Huizen te betrekken ;

³ W. VAN GERVEN, De overheid in het verbintenisrecht. Hoe blauw is het bloed van de prins?, Antwerpen, Kluwer 1984, 57-58.

- de Raad van State, Afdeling Wetgeving heeft het beroep op de vzw-structuur onwenselijk geacht. De Raad stelt dat op openbare diensten, vormgegeven als vzw, overeenkomstig artikel 9 BWHI een administratief toezicht dient te worden uitgeoefend (Gedr. St. VI. Parl. 1997-98, nr. 988/2, 8-11 en Gedr. St., VI. Parl. 2000-01, 463/1, 133). De invoering van dergelijk toezicht denatureert evenwel de vzw-structuur, waar de bepaling van deze structuur evenwel een federale aangelegenheid is⁴. De stellers achten het beroep op de verenigingsvorm aldus in beginsel mogelijk, doch betwistbaar en rechtsonzeker. In plaats van de creatie van hybride vormen lijkt het aangewezen om zeer duidelijk, in het decreet zelf, aan te geven welke organisatiestructuur beoogd wordt ;
- bovengenoemde noodzaak om het aantal op te richten diensten te beheersen, verhindert dat in deze materie bestaande privaatrechtelijke instellingen als functionele openbare dienst worden aangewezen.

De Huizen van het Nederlands zijn strikt theoretisch te beschouwen als vormen van “externe verzelfstandiging”, doch om volgende redenen werd ervoor geopteerd om de Huizen niet onder de bepalingen inzake extern verzelfstandigde agentschappen van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid te brengen :

- de Huizen betreffen zeer lokaal ingebedde organisaties, net zoals de inrichtende machten van het onderwijs, die uitdrukkelijk uit de toepassing van de bepalingen inzake externe verzelfstandiging zijn uitgesloten (artikel 11, § 2, 3°, van het Kaderdecreet) ;
- de optie om de Huizen van het Nederlands te laten besturen door een Raad van Bestuur, samengesteld uit welomschreven lokale actoren, staat daarenboven op gespannen voet met het voorschrift, in het kaderdecreet, dat de leden van de Raad van Bestuur periodiek door de regering dienen te worden aangeduid ;
- de ruime privaatrechtelijke handelingsbekwaamheid (deelname in andere rechtspersonen) toebedeeld aan extern verzelfstandigde

agentschappen is niet gewenst ten aanzien van de Huizen, die uit zeer verschillende actoren bestaan, wat betekent dat de Huizen een transparant en eenduidig werkingskader voor deze actoren moeten bieden ; dit kader mag zich niet vertakken in allerhande “neven-rechtspersonen” ;

- de zeer lokaal ingekleurde werking van de Huizen verhindert ten slotte dat een eenvormig en meticulous voorgeschreven management-by-objectives kan worden doorgevoerd. De bepalingen van het kaderdecreet inzake de inhoud en reikwijdte van de met de extern verzelfstandigde diensten afgesloten beheersovereenkomsten zijn aldus in de feiten niet toepasbaar. Dit betekent uiteraard niet dat een zekere vorm van finaliteitsaansturing uitgesloten is ; deze aansturing zal gebeuren via periodiek uit te werken richtlijnen, die tot stand komen in samenspraak met elk Huis ;
- de Huizen van het Nederlands werken gelet op hun doorverwijsfunctie uiteraard over verschillende beleidsdomeinen heen. Het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid is daarentegen voorbehouden aan agentschappen die worden opgericht per homogeen beleidsdomein (art. 3, 2°, van het kaderdecreet).

Ten slotte dient te worden gesteld dat aan de Huizen rechtspersoonlijkheid wordt toebedeeld. Dit moet de Huizen mogelijk maken de nodige infrastructuur te verwerven of te beheren die nodig is om het lokale beleid uit te werken. De uitbouw van deze infrastructuur, etc., kan bezwaarlijk aan de Gemeenschap worden overgelaten, daar deze een minder adequate inschatting van de lokale situatie kan maken.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Deze bepaling behoeft geen commentaar.

⁴ S. BAETEN houdt alleszins voor dat de Gemeenschappen niet kunnen afwijken van de bepalingen van het vennootschapsrecht t.a.v. de door hen in het leven geroepen openbare diensten, daar dergelijke bevoegdheidstoewijzing uit geen enkele bepaling van de BWHI blijkt (De overheid als ondernemer, Die Keure, 2003, 471).

Artikel 2

Dit artikel verduidelijkt een aantal termen die in het decreet worden gebruikt.

Ten aanzien van artikel 2, 4°, dient het volgende te worden gesteld :

- er wordt verduidelijkt dat de niveaubepaling van een kandidaat bindend is, doch niet de doorverwijzing naar een bepaald centrum of bepaalde centra ; dat aspect van de doorverwijzing is indicatief (artikel 2, 4°). Dat betekent dat de kandidaat na de intake en de niveaubepaling vrij het centrum kiest waar hij zich inschrijft ;
- er dient tevens te worden verduidelijkt dat de doorverwijzing door een Huis van het Nederlands geen inschrijving in een centrum impliceert ; dit blijkt des te meer uit het louter oriënterend karakter van de doorverwijzing. De inschrijving wordt gerealiseerd door het bestuur van een centrum, overeenkomstig de gebruikelijke regelen.

HOOFDSTUK II

Missie

Artikel 3, § 1

Verscheidene opleidingsverstrekkers verzorgen een aanbod NT2, zij het gericht op een uiteenlopend doelpubliek, gaande van laag- tot hogeschoolden. Voor kandidaat-cursisten is het vaak moeilijk het eigen taalniveau en de eigen studievaardigheid in te schatten, waardoor het niet altijd even duidelijk is welk aanbod het nauwst aansluit bij hun behoeften en competenties.

De kandidaat-cursisten kunnen inderdaad zeer uiteenlopende behoeften hebben. Zij kunnen immers Nederlands volgen om diverse redenen : om op sociaal vlak beter te kunnen functioneren, om een job te vinden of om verder te kunnen studeren.

Daarom is het belangrijk dat er een neutrale instelling wordt opgericht die over de nodige deskundigheid beschikt om de kandidaat-cursisten door te verwijzen naar het aanbod dat het meest aansluit bij hun behoeften en competenties. De oprichting van de Huizen van het Nederlands vergroot de toegankelijkheid en de herkenbaarheid van het aanbod voor de kandidaat-cursisten.

Ten aanzien van de inburgering van nieuwkomers vervult het Huis van het Nederlands samen met het onthaalbureau en de VDAB een cruciale opdracht. Deze opdracht werd ook vertaald in het ontwerp van uitvoeringsbesluit van de Vlaamse regering betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid, goedgekeurd door de Vlaamse regering op 24 oktober 2003.

Conform deze afspraken m.b.t. de inburgering van nieuwkomers zal het Huis minstens verantwoordelijk zijn :

- voor de testing en doorverwijzing naar een passend cursusaanbod Nederlands als tweede taal van de doelgroep van het inburgeringsbeleid ;
- voor een informatieuitwisseling naar het onthaalbureau via het cliëntvolgsysteem over de resultaten van de testing ;
- om samen met het onthaalbureau en de VDAB een geïntegreerd samenwerkingsverband op te zetten om via één loket diensten te verstrekken.

Het door de regering opgezette “interdepartementaal projectteam inburgering”, met vertegenwoordigers van de administratie Gezin en Maatschappelijk Welzijn, de administratie Binnenlandse Aangelegenheden, het departement Onderwijs, ABAFIM en VDAB, heeft de implementatie van het inburgeringsbeleid, waaronder hoger vermelde opdrachten toegekend aan de Huizen van het Nederlands, voorbereid.

Artikel 3, § 2

Voor cursisten die niet beschikken over een studiebewijs NT2 kan het meeste gepaste taalaanbod niet worden vastgesteld vooraleer het taalniveau en/of de cognitieve taalvaardigheid worden getest.

Door het exclusief toekennen van de intake, testing en doorverwijzing van de cursisten zonder studiebewijs NT2 aan de huizen van het Nederlands wordt de objectiviteit, neutraliteit en deskundigheid van deze intake, testing en doorverwijzing gegarandeerd. De doorverwijzing van deze cursisten naar het aanbod dat het meest aansluit bij hun behoeften en competenties wordt op deze manier op de meest effectieve en efficiënte wijze verzekerd.

Deze objectiviteit, neutraliteit en deskundigheid is dermate cruciaal in het waarborgen van een sluitende inpassing van het taalaanbod in het inburgeringsbeleid.

gingsbeleid, dat het aanvaarden van de exclusieve bevoegdheid van de huizen van het Nederlands inzake intake, testing en doorverwijzing opgenomen wordt als financierings- of subsidiëeringsvoorwaarde.

Daarbij moet worden gewezen op de rechtspraak van het Arbitragehof dat aan de erkenning en subsidiëring van organisaties bepaalde werkings- en toezichtsmodaliteiten kunnen worden gekoppeld. Dit principe geldt zowel in onderwijsaangelegenheden (Arbitragehof, nr. 76/96, 18 december 1996, overw. B.4.3) als met betrekking tot de subsidiëring van verenigingen met andere doeleinden (Arbitragehof, nr. 121/98, 3 december 1998, overw. B.9).

Voor cursisten die beschikken over een studiebewijs NT2 kan het taalniveau en het gepaste vervolgaanbod aan de hand van dit studiebewijs worden vastgesteld. Dit sluit echter niet uit dat cursisten met een studiebewijs NT2 beroep kunnen doen op de diensten van de Huizen van het Nederlands, onder meer voor het verkrijgen van informatie over het bestaande vervolgaanbod NT2 en een aanvullende testing.

HOOFDSTUK III

Organisatie

Artikel 4, § 1

De werkingsgebieden van de Huizen van het Nederlands zijn dezelfde als deze van de onthaalbureaus. Met uitzondering van de provincies Oost-Vlaanderen en Antwerpen, waar er twee Huizen per provincie zijn, komen de werkingsgebieden overeen met de provinciegrenzen.

De werkingsgebieden bepalen welke leden verplicht deel moeten uitmaken van het Huis van het Nederlands, namelijk de centra (een centrum is een centrum voor basiseducatie, een centrum voor volwassenenonderwijs, een SYNTRA-opleidingsplaats, een talentcentrum van een universiteit of een centrum voor beroepsopleiding van de VDAB) met een vestigingsplaats binnen het werkingsgebied. De stad of provincie waarvan het territorium overeenstemt met het werkingsgebied van een Huis dient tevens deel te nemen aan de werking van het Huis ; in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad wordt deze functie overgenomen door de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Artikel 4, § 3

Naar analogie met de onthaalbureaus kunnen ook de Huizen van het Nederlands antennes organiseren om de lokale of regionale inbedding te garanderen. De partners die NT2 aanbieden kunnen wel middelen ter beschikking stellen, doch kunnen niet als antenne erkend worden. Aangezien dit vandaag toch reeds het geval is, wordt deze bepaling maar van kracht op 1 september 2005.

Er is minstens een antenne in de centrumsteden binnen het werkingsgebied. De centrumsteden zijn : Aalst, Brugge, Hasselt, Genk, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout.

Een Huis van het Nederlands mag geen antenne organiseren in het werkingsgebied van een ander Huis van het Nederlands ; dit om te vermijden dat twee Huizen van het Nederlands werkzaam zouden zijn binnen eenzelfde werkingsgebied.

HOOFDSTUK IV

Bestuursstructuur

Artikel 5

1. De in 1° bedoelde verplichte leden zijn de door de Vlaamse Gemeenschap gefinancierde opleidingsverstrekkers NT2.

Daarnaast zijn ook de onthaalbureaus verplicht lid, dit omwille van hun opdracht in het kader van het Vlaams inburgeringsbeleid. Zij staan in voor de organisatie van de inburgeringstrajecten voor anderstalige nieuwkomers. Het vormingsprogramma van het primaire inburgeringstraject bestaat uit drie pakketten :

- maatschappelijke oriëntatie ;
- NT2 ;
- loopbaanoriëntatie.

Alle gesprekspartners betrokken bij de voorbereiding van het decreet zijn akkoord met het verplicht engagement van de betrokken provincies en steden en gemeenten. Hun deelname en inbreng is essentieel om de werking van het Huis van het Nederlands te garanderen. Voor Brussel wordt de Vlaam-

se Gemeenschapscommissie als verplicht lid opgenomen in de Raad van Bestuur.

Omdat elk Huis van het Nederlands het volledige aanbod NT2 binnen zijn werkingsgebied moet omvatten, moeten de centra die vestigingsplaatsen en/of filialen hebben, verspreid over verschillende werkingsgebieden, deel uitmaken van al deze Huizen van het Nederlands. De financiering van de centra wat NT2 betreft zal binnen de verschillende beleidsdomeinen afhankelijk gemaakt worden van hun deelname aan de Huizen van het Nederlands.

2. Bovengenoemde partners zijn leden die “ten minste” in de Raad van Bestuur dienen te worden opgenomen. Door het gebruik van de woorden “ten minste” staat het deze “verplichte” leden uiteraard vrij ook andere partners al dan niet stemgerechtigd bij het bestuur betrekken.

3. Gewezen moet worden op artikel 8, § 1 ; volgens deze paragraaf kunnen leden zich bij volmacht laten vertegenwoordigen door een ander lid.

4. Het staat de Raad van Bestuur ook vrij (§ 2) om niet-stemgerechtigde deskundigen in zijn midden op te nemen.

Artikel 6

Dit artikel omschrijft de taken die door de Raad van Bestuur van een Huis moeten worden opgenomen.

Deze taken kunnen door de regering, in overleg met elk huis, worden verrijnd, in het kader van een richtlijn (artikel 15).

Artikel 7

1. Naast de dagelijkse leiding van het betrokken Huis van het Nederlands en de communicatie met externen is de coördinator tevens verantwoordelijk voor het verzamelen van informatie, die wordt verstrekt aan :

- 1° kandidaat-cursisten en cursisten ; dit met het oog op een oriëntering naar het meest gepaste aanbod ;
- 2° de Vlaamse regering ; in functie van de evaluatie van het beleid en een eventuele bijsturing ervan. Hiertoe moet de regering beschikken

over een actueel overzicht van onder andere cursussen, het aantal bezette en onbezette plaatsen, wachtlijsten en uitval ;

- 3° onthaalbureaus, die in functie van hun werking moeten kunnen beschikken over informatie inzake de planning van het cursusaanbod, de oriëntatie en de aanwezigheidsgraad van de meerderjarige personen van de doelgroep van het inburgeringsbeleid ;
- 4° andere personen of rechtspersonen, inzonderheid werkgevers die een opleiding wensen voor hun werkgevers.

2. De coördinator organiseert een intake, die bestaat uit een interview dat van de cursist wordt afgenomen om informatie te verwerven gericht op een correcte doorverwijzing. Dit interview kan indien nodig worden aangevuld met een test. Hiervoor dienen de Huizen gebruik te maken van daartoe door de Vlaamse regering ter beschikking gesteld testmateriaal. Het interview en de testing vinden plaats in het Huis van het Nederlands. In de periode van 1 september 2004 tot 1 januari 2005 kan dit ook nog op gedecentraliseerde wijze bij de centra, doch steeds in samenwerking met het Huis van het Nederlands. Deze overgangperiode wordt ingeschreven om de Huizen van het Nederlands toe te laten zich voor te bereiden op deze taak en zich hiertoe te organiseren. Eén en ander kan worden vastgelegd in het huishoudelijk reglement van het Huis (artikel 8).

3. Na deze intake verwijst het Huis van het Nederlands o.l.v. de coördinator de cursist door naar het voor hem meest geschikte aanbod in één of meer centra.

De registratie en administratieve opvolging moet de Vlaamse regering in staat stellen steeds inzicht te krijgen in :

- het aantal inschrijvingen per cursus ;
- de deelname aan de lessen en evaluatie of examens ;
- de uitval en de oorzaken ervan.

4. Al deze opdrachten worden o.l.v. de coördinator gerealiseerd rekening houdend met het Afsprakenkader NT2 van 18 juli 2003.

5. De Raad van State, Afdeling Wetgeving, merkt terecht op dat het wenselijk is dat het “door de Vlaamse Gemeenschap ter beschikking gesteld re-

gistratiesysteem” voor advies wordt voorgelegd aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (p. 6 van het advies). Bij de uitwerking van het registratiesysteem zal met deze aanbeveling rekening worden gehouden.

HOOFDSTUK V

Werkingsbeginselen

Artikel 8

Deze bepaling omvat overeenkomstig artikel 9 BWHI de essentiële werkingsregelen van een Huis van het Nederlands.

De Raad van State, Afdeling Wetgeving heeft opgemerkt dat deze werkingsregelen ten minste de stemverhoudingen in de schoot van de Raad van Bestuur dienen te omvatten (p. 3 van het advies). Er wordt gesteld dat de Raad van Bestuur slechts kan beslissen indien :

- ten minste de helft van de leden aanwezig is of door middel van een volmacht aan een ander lid vertegenwoordigd is (optioneel) ;
- ten minste de helft-plus-één van de aanwezige (of vertegenwoordigde) leden “ja” stemt.

Er wordt ook geregeld dat de Raad van Bestuur een voorzitter en een ondervoorzitter aanduidt ; tevens wordt de wijze van bijeenroeping bepaald.

De nadere regelingen worden bepaald in een huishoudelijk reglement. Blijft dit huishoudelijk reglement uit, dan kan de Vlaamse regering werkingsregelen bepalen. Elke Raad van Bestuur heeft ten minste twee maanden na de oprichting van een Huis om een huishoudelijk reglement vast te stellen.

Artikel 9

Deze bepalingen omvatten de instrumentele bevoegdheden van de Huizen van het Nederlands.

Opgemerkt dient te worden dat de Huizen, zoals aangegeven onder artikel 4, § 2, niet kunnen deelnemen in andere rechtspersonen.

Uitzondering wordt gemaakt voor het Huis gevestigd in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad, omwille van de specifieke structuur die aldaar thans bestaat. In een overgangsbepaling wordt echter vastgelegd dat enkel deze openbare instelling mag deelnemen aan andere rechtspersonen.

HOOFDSTUK VI

Personeel

Artikel 10

De regering zal bij de uitwerking van de rechtspositieregeling van het personeel rekening moeten houden met de gebruikelijke regelen die gelden bij de overgang van personeel van een bepaalde werkgever (de thans bestaande Huizen van het Nederlands) naar een nieuwe, overnemende werkgever (de door dit decreet opgerichte Huizen).

HOOFDSTUK VII

Financiering

Artikel 11

Er wordt een globaal krediet telkens voor drie jaar voorzien. Dit krediet omvat zowel een toelage voor de personeels- als voor de werkingskosten.

Er zijn twee constanten voorzien in het verdelingsmechanisme : een forfaitair bedrag per huis en een forfaitair bedrag voor het onderhoud van het registratiesysteem voor alle huizen samen

Sinds 1 september 2003 wordt aan de Huizen van het Nederlands in de pilootfase een geautomatiseerd registratiesysteem ter beschikking gesteld door de Vlaamse regering. Voor de eerste-lijnshulp en het onderhoud van de applicatie werd een contract afgesloten met de softwareleverancier. Dit onderhoud vergt een maandelijks vergoeding. Op vraag van de Huizen van het Nederlands kan deze basisapplicatie verder worden aangepast aan de noden van de Huizen.

Artikel 12

In dit artikel is de organieke verdeelsleutel die zal gehanteerd worden bij de toekenning van de enveloppe per Huis ingeschreven. Na aftrek van de forfaitaire bedragen gebeurt de verdeling op het aantal toegewezen cursisten. Aangezien dit slechts kan afgewogen worden vanaf 2005 en de kredieten van 2007 hierop slechts kunnen worden verdeeld, wordt in artikel 20 de overgangsregeling voor deze verdeling voor 2005 en 2006 ingeschreven.

Artikel 13

Opdat de Huizen van het Nederlands niet zouden moeten pre-financieren, is geopteerd voor een maandelijkse betaling in twaalfden. De personeelskost wordt voorafgenomen van deze enveloppe en wordt maandelijks uitbetaald (rechtstreeks aan de personeelsleden) door het departement Onderwijs.

Het forfaitaire bedrag per Huis wordt uiterlijk 31 maart betaald.

Artikel 14

Dit artikel bepaalt dat de Huizen ook middelen kunnen ontvangen van andere publieke of private rechtspersonen.

HOOFDSTUK VIII

Aansturing en toezicht

Artikel 15

Voor elk Huis van het Nederlands werkt de regering driejaarlijks een richtlijn uit, in samenspraak met dit Huis. Op deze manier kunnen de verantwoordelijkheden van de Raad van Bestuur én van de regering worden geëvalueerd, getoetst en bijgestuurd.

Artikel 16

1. De Afdeling Wetgeving van de Raad van State heeft opgemerkt dat het voorontwerp van decreet de toets aan artikel 9 BWHI doorstaat, behoudens

op het punt van het toezicht (p. 3 en 4 van het advies). Artikel 9 BWHI omvat een legaliteitsbeginsel inzake de oprichting van openbare instellingen.

De optie van het voorontwerp om het toezicht geheel in de richtlijn te vatten is aldus niet mogelijk binnen het semi-constitutioneel kader van de BWHI.

2. Om die reden worden de Huizen van het Nederlands onderworpen aan een beperkt doch efficiënt toezicht, dat deels geïnspireerd is op de toezichtssystematiek die geldt voor de ondergeschikte besturen. De Raden van Bestuur zenden bepaalde beslissingen over naar de Vlaamse regering ; deze kan vaststellen dat de beslissingen het recht schenden of het algemeen belang schaden ; in dat geval is een schorsing mogelijk. De regering stelt de Raad van Bestuur in kennis van één en ander ; deze kan dan de kwestieuze beslissing intrekken of rechtvaardigen. Uiteindelijk beschikt de regering over de mogelijkheid om in noodzakelijke gevallen de beslissing te annuleren ; zij kan daarbij zelf een nieuwe, regelmatige beslissing nemen.

Om geen loodzware systematiek aan het veld op te leggen is er wel zeer uitdrukkelijk zorg voor gedragen dat enkel cruciale beslissingen aan het toezicht door de Vlaamse regering worden onderworpen.

De verplichting om beslissingen ter toetsing aan de regering over te maken wordt beperkt tot beslissingen van de Raad van Bestuur inzake :

- het opstellen van een uitgewerkt plan met betrekking tot de organisatie van en de dienstverlening door het Huis van het Nederlands ;
- de begrotingsopmaak ;
- essentiële uitvoeringsmaatregelen die in de richtlijn kunnen worden opgenomen.

De formele motiveringswet houdt uiteraard in dat de toezichtsbeslissingen van de Vlaamse regering gemotiveerd worden.

Artikel 17

De Vlaamse regering moet steeds kunnen beschikken over een actueel overzicht van ondermeer cursussen, het aantal bezette en onbezette plaatsen, wachtlijsten en uitval. Deze gegevens zijn nodig opdat de overheid haar beleid zou kunnen evalu-

eren en zo nodig bijsturen en dienen aldus steeds beschikbaar te zijn.

HOOFDSTUK IX

Bijzondere bepalingen voor het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad

Artikel 18

In overleg met de Brusselse opleidingsactoren is ervoor geopteerd om de missie van het Brusselse Huis van het Nederlands, buiten de in dit decreet voorziene financieringsregeling om, te belasten met de kwaliteitsondersteuning van het Nederlandstalig aanbod voor anderstaligen en het voeren van een taalpromotiebeleid voor anderstaligen en Nederlandstaligen.

Ter verwezenlijking van deze doelstellingen kan de coördinator zelf of een ander personeelslid (“algemeen directeur”) of orgaan aanwijzen om de coördinatie van de gehele missie te bewaken. Gaat het om een algemeen directeur naast de coördinator, dan neemt deze de leidinggevende opdracht van de coördinator (artikel 7, 1°) op zich.

Tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en het Huis voor het Nederlands vindt een gestructureerd overleg plaats omtrent financiering, werking, beheer en aansturing (via de richtlijn) met betrekking tot het Huis van het Nederlands.

Artikel 19

Het Huis van het Nederlands Brussel is tijdens de pilootfase gestart als een Huis met drie pijlers :

- pijler 1 staat in voor de opdrachten zoals die in onderhavig decreet beschreven staan ;
- pijler 2 staat in voor de ondersteuning van de kwaliteit van het onderwijs in de Nederlandse taal aan volwassen anderstaligen in de hoofdstad ;
- pijler 3 zet een algemeen programma op van promotie van de Nederlandse taal in de meertalige Brusselse context.

Dit Huis is gestart in samenwerking tussen de Vlaamse Gemeenschapscommissie enerzijds en de Vlaamse Gemeenschap anderzijds. Om er voor te zorgen dat dit specifieke samenwerkingsverband (vertakt over meerdere rechtspersonen) in Brussel voorlopig behouden zou kunnen blijven werd voorzien in een overgangsbepaling.

HOOFDSTUK X

Wijzigings- en opheffingsbepalingen

Artikel 20 en 22

De Raad van State, Afdeling Wetgeving, heeft in zijn advies gewezen op het feit dat de verplichte deelname van een centrum in de raad van bestuur van een Huis van het Nederlands, ten minste wat de onderwijsinstellingen betreft, gelibelleerd dient te worden als een financierings- of subsidiëeringsvoorwaarde (p. 6 van het advies). De Raad refereert daarbij impliciet aan de rechtspraak en rechtsleer dat het recht op subsidiëring van onderwijsinstellingen zijn pendant vindt in de mogelijkheid om dit recht afhankelijk te maken van dwingende maatschappelijke eisen.

De decreetgever acht het voor een vlotte werking van de Huizen van het Nederlands cruciaal dat alle centra binnen het werkingsgebied van een Huis participeren aan de werking van het Huis door middel van een participatie in de raad van bestuur.

Dat betekent geenszins dat de verschillende centra op zeer frequente basis bijeen dienen te komen over alle punten waarover een Huis dient te beslissen. Artikel 6, tweede lid van het ontwerpdecreet bepaalt dat de raad van bestuur bevoegdheden kan toewijzen “aan de coördinator of aan enig ander orgaan”. Dat betekent dat kan worden voorzien in een orgaan van (dagelijks) bestuur dat de bestuurs- en beheersopdrachten van een Huis waarneemt. Het is overeenkomstig artikel 8, § 1, ook mogelijk dat bepaalde centra zich bij volmacht laten vertegenwoordigen door een ander centrum. Belangrijk is wel dat de principiële beslissingen, opgesomd in artikel 6, eerste lid, een ruim draagvlak hebben binnen de verschillende actoren actief op het vlak van het NT2-aanbod.

Artikel 21

Titel I, Hoofdstuk V van het decreet volwassenenonderwijs regelt de toelatingsvoorwaarden en kent aan de directeur van een centrum voor volwassenenonderwijs een aantal bevoegdheden toe inzake het vaststellen van verworven kennis of bekwaamheden en dergelijke. Deze bevoegdheden mogen niet interfereren met de bevoegdheid van de Huizen van het Nederlands inzake de niveaubepaling van cursisten die niet beschikken over een studiebewijs NT2.

Artikel 23

Ten gevolge van dit decreet dient de rechtsgrond om Huizen van het Nederlands op projectmatige basis te organiseren te worden opgeheven.

HOOFDSTUK XI

Overgangsbepaling

Artikel 24

Dit artikel bepaalt de verdeelsleutel van het globale krediet na aftrek van de forfaitaire bedragen, voor de begrotingsjaren jaren 2005 en 2006 die respectievelijk slaan op de schooljaren 2005-2006 en 2006-2007. Het is gebaseerd op het aantal geverifieerde cursisten NT2 van de Centra voor Volwassenenonderwijs en de Centra voor Basiseducatie van de referentieperiode 2002-2003 en 2003-2004.

HOOFDSTUK XII

Inwerkingtredingsbepaling

Artikel 25

De uitzondering op de principiële inwerkingtredingsdatum van 1 september 2004 betreft :

- de exclusieve bevoegdheid van de Huizen inzake intake, testing en doorverwijzing (1 januari 2005) ;
- de regel dat opleidingsverstrekkers NT2 niet als antenne kunnen fungeren (1 januari 2005).

Deze overgangsmaatregel stelt de Huizen van het Nederlands in staat om bestaande situaties in regel te brengen.

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme,

Renaat LANDUYT

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

Adelheid BYTTEBIER

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government,

Patricia CEYSENS

VOORONTWERP VAN DECREET

VOORONTWERP VAN DECREET
betreffende de Huizen van het Nederlands

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

1° antenne : lokale of regionale inbedding van een Huis van het Nederlands ;

2° centrum : één der volgende entiteiten :

- a) een centrum voor basiseducatie, bedoeld in het decreet van 12 juli 1990 houdende de regeling van basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen,
- b) een centrum voor volwassenenonderwijs, bedoeld in het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs,
- c) een talencentrum ingericht bij een universiteit in de zin van het decreet van 13 juli 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap,
- d) een SYNTRA-opleidingsplaats, zijnde een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, bedoeld in artikel 57 tot en met 61 van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de vorming en de begeleiding van de zelfstandigen in de kleine en middelgrote ondernemingen,
- e) een centrum voor beroepsopleiding van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling, bedoeld in artikel 85 van het besluit van de Vlaamse regering van 21 december 1988 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding,

- 3° cursisten : kandidaat-cursisten of cursisten ;
- 4° NT2 : de opleiding Nederlands als tweede taal ;
- 5° onthaalbureau : een bureau, bedoeld in artikel 6 of 7, § 2 van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid.
- 6° organieke personeelsleden : personeelsleden die fungeren op de personeelsformatie van een Huis van het Nederlands.

HOOFDSTUK II

Missie

Artikel 3

§ 1. De Huizen van het Nederlands hebben als doelstelling het optimaliseren van de dienstverlening ten aanzien van anderstaligen die aan de voltijdse leerplicht voldaan hebben en die Nederlands willen leren gericht op sociale, professionele of educatieve redzaamheid.

De Huizen van het Nederlands oriënteren deze anderstaligen op een deskundige en neutrale wijze naar het meest gepaste aanbod Nederlands als tweede taal en dragen zo bij tot de integratie van anderstalige volwassenen en tot de inburgering van de anderstalige nieuwkomers, in de Vlaamse samenleving.

§ 2. De intake, testing en doorverwijzing van de cursisten die niet beschikken over een studiebewijs NT2 wordt vanaf 1 januari 2005 een exclusieve bevoegdheid van de Huizen van het Nederlands.

Hoofdstuk III

Organisatie

Artikel 4

§ 1. Er worden acht Huizen van het Nederlands opgericht met als werkingsgebied het grondgebied van :

- 1° de provincie West-Vlaanderen ;
- 2° de provincie Limburg ;
- 3° de provincie Vlaams-Brabant ;
- 4° de provincie Oost-Vlaanderen, met uitzondering van de stad Gent ;
- 5° de provincie Antwerpen, met uitzondering van de stad Antwerpen ;
- 6° de stad Antwerpen ;
- 7° de stad Gent ;
- 8° het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad.

§ 2. Een Huis van het Nederlands wordt opgericht onder de vorm van een openbare instelling met rechts-persoonlijkheid en georganiseerd door een Raad van Bestuur.

§ 3. Een Huis van het Nederlands kan antennes organiseren in het eigen werkingsgebied.

Opleidingsverstrekkers NT2 kunnen niet als antenne fungeren.

Een Huis van het Nederlands, bedoeld in § 1, 1° tot en met 5°, organiseert ten minste een antenne in elke centrumstad, bedoeld in artikel 4 van het decreet van 13 december 2002 tot vaststelling van de regels inzake de werking en de verdeling van het Vlaams Stedenfonds.

HOOFDSTUK IV

Bestuursstructuur

AFDELING 1

De Raad van Bestuur

ONDERAFDELING 1

Samenstelling

Artikel 5

§ 1. De Raad van Bestuur van een Huis van het Nederlands bestaat verplicht uit :

- 1° alle centra werkzaam binnen het werkingsgebied van het betreffende Huis van het Nederlands ;
- 2° het onthaalbureau gevestigd binnen het werkingsgebied van het betreffende Huis van het Nederlands ;
- 3° de betrokken provincies voor de Huizen van het Nederlands met de in artikel 4, § 1, 1° tot en met 5° bedoelde werkingsgebieden ;
- 4° de betrokken steden voor de Huizen van het Nederlands met de in artikel 4, § 1, 6° en 7° bedoelde werkingsgebieden ;
- 5° de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor wat betreft het Huis van het Nederlands met het in artikel 4, § 1, 8° bedoelde werkingsgebied.

Indien de in het eerste lid, 1° bedoelde centra zich uitstrekken over het werkingsgebied van meerdere Huizen van het Nederlands, dan zijn zij verplicht deel uit te maken van al deze Huizen van het Nederlands.

§ 2. De in § 1 vermelde leden kunnen, bij wijze van coöptatie, deskundigen aanduiden, die de beraadslagingen van de Raad van Bestuur met raadgevende stem bijwonen.

Onderafdeling 2

Opdrachten

Artikel 6

De Raad van Bestuur van een Huis van het Nederlands staat in voor volgende opdrachten :

- 1° de globale realisatie van de in artikel 3 vastgestelde doelstelling ;
- 2° het opstellen van een uitgewerkt plan met betrekking tot de organisatie van en de dienstverlening door het Huis van het Nederlands. De Vlaamse regering bepaalt de nadere modaliteiten met betrekking tot het opstellen en het indienen van het plan ;
- 3° het verlenen van medewerking aan de overeenkomstig artikel 7 aan de coördinator toevertrouwde opdrachten ;
- 4° het uitvoeren van de overeenkomstig artikel 18 uitgewerkte richtlijn ;
- 5° het goedkeuren van een jaarlijkse begroting ;
- 6° het goedkeuren van een jaarlijkse gezamenlijke begroting betreffende het geautomatiseerd registratiesysteem, bedoeld in artikel 14, § 1, tweede lid, 2°.

De Raad van Bestuur kan andere dan de in het eerste lid bedoelde bevoegdheden opdragen aan de coördinator of enig ander orgaan.

AFDELING 2

De coördinator

Artikel 7

De coördinator staat in voor volgende specifieke opdrachten :

- 1° het leiden van het Huis van het Nederlands en het verzorgen van het contact met externe organisaties, in het bijzonder de diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;
- 2° het verzamelen en verstrekken van informatie betreffende het aanbod NT2 van alle betrokken centra en van eventuele andere aanbieders NT2 ;
- 3° het organiseren van een gecoördineerde en geobjectiveerde intake, testing en doorverwijzing van zowel cursisten die doorverwezen zijn door de centra en de onthaalbureaus als van degenen die zich rechtstreeks aandienen bij het Huis van het Nederlands. Hiertoe organiseert het Huis van het Nederlands opleidingen en andere bekwaamheidsbevorderende activiteiten voor de personen belast met deze intake, testing en doorverwijzing ;
- 4° het registreren van de resultaten van de intake, testing en doorverwijzing en het verder administratief opvolgen van de cursisten die zich voor een opleiding NT2 inschrijven bij één van de betrokken centra. Hiertoe maakt het Huis van het Nederlands gebruik van het door de Vlaamse Gemeenschap ter beschikking gesteld registratiesysteem ;

5° het verstrekken van informatie aan de onthaalbureaus waarover deze moeten beschikken om hun opdracht zoals bepaald in artikel 8 en 25, § 1 van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid te kunnen uitoefenen.

HOOFDSTUK V

Werkingsbeginselen

Artikel 8

§ 1. De werking van een Huis van het Nederlands wordt geregeld in een bij consensus tot stand gekomen huishoudelijk reglement, dat ten minste de stemverhoudingen binnen de Raad van Bestuur regelt.

Het reglement wordt bekrachtigd door de Vlaamse regering.

§ 2. Bij ontstentenis van een in § 1 bedoelde huishoudelijk reglement, kan de Vlaamse regering de werkingsbeginselen van het betrokken Huis van het Nederlands vastleggen.

Artikel 9

Een Huis van het Nederlands heeft alle bevoegdheden die rechtstreeks of onrechtstreeks noodzakelijk of nuttig zijn voor de uitoefening van hun opdracht, met inbegrip van :

- 1° het sluiten van overeenkomsten ;
- 2° het verwerven van alle roerende of onroerende goederen die nodig zijn voor de verwezenlijking van de missie ;
- 3° het verwerven of vestigen van zakelijke of andere rechten op roerende of onroerende goederen.

Een Huis van het Nederlands kan geen andere rechtspersonen oprichten of erin deelnemen, onverminderd de bepalingen van artikel 19.

HOOFDSTUK VI

Personeel

AFDELING 1

Organieke personeelsleden

Artikel 10

De organieke personeelsleden van een Huis van het Nederlands kunnen slechts betrekkingen uitoefenen in de volgende functies :

- 1° coördinator ;

2° administratief medewerker ;

3° educatief consulent.

Artikel 11

De Raad van Bestuur van een Huis van het Nederlands stelt deze personeelsleden aan, rekening houdend met de bepalingen van artikel 14, § 2.

Artikel 12

Alle organieke personeelsleden tewerkgesteld in de in artikel 11 bedoelde functies worden aangesteld door middel van een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur .

Zij worden rechtstreeks betaald door de Vlaamse Gemeenschap.

AFDELING 2

Andere personeelsleden

Artikel 13

Een Huis van het Nederlands kan naargelang de behoeften op de in artikel 14, § 1, bedoelde middelen voor werkingskosten of op eigen middelen personeel aanwerven, tewerkgesteld door middel van een arbeidsovereenkomst.

HOOFDSTUK VII

Financiering

AFDELING 1

De bepaling van het globaal krediet

Artikel 14

§ 1. De Vlaamse regering waarborgt telkens drie jaar na elkaar ten minste hetzelfde globaal krediet voor de loonkost van de organieke personeelsleden en de werkingsmiddelen, indien het budget van de Vlaamse Gemeenschap dit toelaat.

Binnen het globaal krediet worden twee forfaitaire bedragen voorzien :

1° een forfaitair bedrag van 50.000 euro per Huis van het Nederlands ;

2° een forfaitair bedrag voorzien voor onderhoud en ontwikkeling van het gezamenlijk geautomatiseerd registratiesysteem. De Vlaamse regering bepaalt dit forfaitair bedrag op basis van een door de Huizen van het Nederlands gezamenlijk ingediende begroting.

§ 2. De loonkosten voor het organiek personeel kunnen maximaal 80% bedragen van deze enveloppe.

Artikel 15

De Vlaamse regering verdeelt het globale krediet, na aftrek van de forfaitaire toelagen onder de Huizen van het Nederlands evenredig met het aantal cursisten dat werd doorverwezen naar een centrum. Voor de verdeling van het krediet van het jaar n wordt rekening gehouden met het aantal doorverwezen cursisten van het jaar n-2.

In afwijking van het eerste lid wordt aan het Huis van het Nederlands met het in artikel 4, § 1, 8° bedoelde werkingsgebied een krediet toegekend ten bedrage van 15% van het globale krediet na aftrek van de forfaitaire toelagen.

AFDELING 2

De wijze van uitkering van de enveloppe

Artikel 16

De forfaitaire bedragen bedoeld in artikel 14, § 1, tweede lid worden uiterlijk op 31 maart betaald.

Het overige deel van het krediet wordt na voorafname van de kosten voor organiek personeels, maandelijks per twaalfde ter beschikking gesteld van elk Huis van het Nederlands. De betaling gebeurt aan het einde van elke maand waarop het twaalfde betrekking heeft, met uitzondering van de maand december, waarvoor betaling gebeurt op de eerste werkdag van de maand januari van het volgend jaar.

AFDELING 3

Overige middelen

Artikel 17

§ 1. Een Huis van het Nederlands kan benevens de jaarlijkse enveloppe beschikken over volgende middelen :

- 1° financiële, materiële of immateriële ondersteuning door openbare besturen ;
- 2° opbrengsten uit het eigen bezit ;
- 3° schenkingen en legaten ;
- 4° leningen van allerlei aard ;
- 5° andere inkomsten, op grond van een machtiging door de Vlaamse regering.

§ 2. Een Huis van het Nederlands kan schenkingen en legaten onder bezwarende titel ontvangen na machtiging van de Vlaamse regering.

De Vlaamse regering kan aan de leningen van een Huis van het Nederlands de waarborg van de Vlaamse Gemeenschap verlenen.

§ 3. Onverminderd de bestaande mogelijkheden inzake detachering kan een personeelslid, tewerkgesteld bij één van de in artikel 5, § 1, eerste lid, bedoelde actoren, belast worden met een taak bij een Huis van het Nederlands.

Het betrokken personeelslid blijft gedurende de opdracht juridisch en administratief behoren tot de terbeschikkingstellende actor.

HOOFDSTUK VIII

Richtlijn inzake rapportering, gedragsregels en toezicht

Artikel 18

De Vlaamse regering stelt ten minste driejaarlijks, op grond van een consensus met elk Huis van het Nederlands, richtlijnen op waarin ten minste volgende aangelegenheden worden vastgelegd :

- 1° de rapportering door het Huis van het Nederlands aan de Vlaamse regering in verband met ten minste de algemene werking van het Huis van het Nederlands, het aanbod NT2, de intake, testing, doorverwijzing en administratieve opvolging van de cursisten. Hiertoe reikt de Vlaamse regering documenten aan. Er wordt ten minste voorzien in een jaarlijks rapport vóór 31 maart van het volgende jaar, betreffende de werking van het afgelopen kalenderjaar ;
- 2° de gedragsregels die betrekking hebben op de door het Huis van het Nederlands aan de burgers te leveren diensten ;
- 3° de maatregelen van algemeen, dan wel bijzonder toezicht bij niet-uitvoering van de taken of handelingen die door een decreet, een besluit van de Vlaamse regering of de in dit artikel bedoelde driejaarlijkse richtlijn worden toevertrouwd aan een Huis van het Nederlands.

De Vlaamse regering kan, met het oog op evaluatie en bijsturing van het beleid, gegevens opvragen bij de Huizen van het Nederlands.

HOOFDSTUK IX

Overgangsbepaling

Artikel 19

Tot een door de Vlaamse regering te bepalen datum kan het Huis van het Nederlands met het in artikel 4, § 1, 8°, bedoelde werkingsgebied deelnemen in andere rechtspersonen, die de verwezenlijking van de in artikel 3 bedoelde missie mede kunnen bevorderen.

Artikel 20

In afwijking van artikel 15, eerste lid, gebeurt de verdeling van de middelen van het begrotingsjaar 2005 bestemd voor het schooljaar 2005-2006 en van de middelen van het begrotingsjaar 2006 bestemd voor het schooljaar 2006-2007 op basis van het aantal geverifieerde cursisten NT2 van de Centra voor Volwassenenonderwijs en van de Centra voor Basiseducatie, respectievelijk van de referentieperiode 2002-2003 en 2003-2004.

Hoofdstuk X

Inwerkingtredingsbepaling

Artikel 21

Dit decreet treedt in werking op 1 september 2004 met uitzondering van artikel 4, § 3, tweede lid, dat in werking treedt op 1 januari 2005.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

De Vlaamse minister van Werkgelegenheid en Toerisme,

Renaat LANDUYT

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN

De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd en Ambtenarenzaken,

Paul VAN GREMBERGEN

De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en Gelijke Kansen,

Adelheid BYTTEBIER

De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government,

Patricia CEYSENS

ADVIES VAN DE VLAAMSE ONDERWIJSRAAD

Vlaamse Onderwijsraad
Leuvenseplein 4
1000 Brussel

Raad Volwassenenonderwijs
8 januari 2004
RVOL/MDR/ADV/003

Advies over het voorontwerp van decreet Huizen van het Nederlands

1 Situering

De minister van Onderwijs en Vorming vroeg op 7 januari 2004 aan de Vlor een advies over een voorontwerp van decreet over de Huizen van het Nederlands (HVN). Dat decreet moet een juridische basis verschaffen aan de proefprojecten die sinds eind 2002 werden opgestart, en aan de verdere uitbouw van de Huizen over heel Vlaanderen. De oprichting van “Huizen van het Nederlands” was één van de aanbevelingen van de Rondetafelconferentie van mei 2002, naast de organisatie van een bijkomend aanbod NT2 en de kwaliteitsbevordering van dit aanbod⁽¹⁾.

De Raad Volwassenenonderwijs gaf aan een werkgroep de opdracht een advies voor te bereiden o.m. op basis van ervaringen en standpunten van de onderwijsverstrekkers die betrokken zijn bij de werking van de pilootprojecten Huizen van het Nederlands: de centra voor volwassenenonderwijs, de centra voor basiseducatie en de universitaire talentcentra.

De Raad Volwassenenonderwijs bracht onderhavig advies uit op 8 januari 2004 met eenparigheid van stemmen in aanwezigheid van 17 stemgerechtigde leden. Er waren 2 onthoudingen.

2 Inleiding

De pilootprojecten HVN hebben de dynamiek die zich de laatste jaren in het regionaal NT2-overleg ontwikkelde onder het impuls van de verschillende partners, aangezwengeld. Zij konden op verschillende plaatsen voortbouwen op verworvenheden van het NT2-overleg. In het NT2-overleg namen de partners samen initiatieven om het NT2-aanbod in hun regio te inventariseren en zo goed mogelijk te ontsluiten vanuit een gedeelde bekommernis: het NT2-aanbod in een regio zo laagdrempelig en klantvriendelijk mogelijk maken. Zij werkten aan de afstemming tussen de verschillende NT2-aanbieders in hun regio.

De pilootprojecten HVN formaliseerden dit overleg. Zij zochten naar de meest geschikte toeleidingsprocedures tot het aanbod. Zij experimenteerden met een elektronisch gegevensplatform om aan de overheid éénduidige informatie te verschaffen over intake en doorstroming en om dubbeltellingen te voorkomen en “wachtlijsten” uit te klaren.

De raad meent dat de mate van succes van de lopende projecten af te meten is aan de mate waarin de partners werden aangesproken op hun verantwoordelijkheid.

De raad betreurt dat de pilootprojecten niet grondig zijn geëvalueerd alvorens een decreetaal initiatief te nemen. Nochtans had de minister zich daartoe geëngageerd. De raad wil een decreet dat rekening houdt met de ervaringen van de pilootprojecten. Hij verwijst hier bijvoorbeeld naar de problemen met de software van het elektronisch gegevensplatform.

Volgens dit voorontwerp worden de Huizen van het Nederlands de enige toegangspoort tot het NT2-aanbod voor kandidaat-cursisten die niet beschikken over een studiebewijs NT2.

¹ Memorie van toelichting blz. 1

Voor de raad kunnen de Huizen van het Nederlands niet de enige toegangspoort zijn tot het NT2-aanbod. Het is wel heel belangrijk dat de toeleiding tot het aanbod optimaal georganiseerd is, steunt op goede afspraken gedragen door alle partners en maximaal aansluit bij de lokale situatie. Daarvoor hebben de raden van bestuur van de Huizen een maximale autonomie en flexibiliteit nodig.

De raad wil met dit advies bijdragen tot het welslagen van de Huizen van het Nederlands door knelpunten onder de aandacht te brengen en suggesties te formuleren. Zijn centrale invalshoek is de meerwaarde van de Huizen voor de anderstalige die Nederlands wil of moet leren. In tweede instantie wijst de raad op knelpunten bij de aanbodverstrekkers. Een nieuwe tussenstructuur is alleen zinvol indien zij een duidelijke meerwaarde heeft voor alle betrokkenen, geen negatieve effecten heeft op wat voorheen goed functioneerde en geen overlappings creëert met andere initiatieven. Zo stelt de raad zich in dit verband vragen bij de verhouding tussen de Huizen van het Nederlands en de DIVA.

De Vlor wil in de toekomst op de hoogte blijven van de initiatieven van de overheid inzake inburgering. Hij wil daarbij optreden als gesprekspartner.

3 Huizen van het Nederlands als dienstverlening voor de anderstalige cursist

3.1 Afbakening van de doelgroep

Het voorontwerp omschrijft de doelgroep als “anderstaligen die voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht en Nederlands willen leren gericht op sociale, professionele of educatieve redzaamheid” ⁽²⁾. De raad heeft problemen met de formulering en de inhoud van deze omschrijving. Het gaat hier niet om anderstaligen die voldaan hebben aan de voltijdse leerplicht, maar om anderstaligen die niet meer voltijds leerplichtig zijn. Inhoudelijk wijst de raad op een overlapping. Vanuit het inburgeringsdecreet zullen de onthaalbureau's deeltijds leerplichtige anderstaligen al doorverwijzen naar de onthaalklassen van het secundair onderwijs.

3.2 Dienstverlening of verplichting

Het voorontwerp ⁽³⁾ schrijft voor dat álle cursisten die níet beschikken over een studiebewijs NT2 zich voor intake, testen en doorverwijzing in de toekomst enkel en alleen nog kunnen richten tot de Huizen van het Nederlands. De doelgroep van het NT2-aanbod is echter zeer heterogeen. Dé NT2-cursist bestaat niet. Zowel de “nieuwkomers” die beantwoorden aan de voorwaarden van het inburgeringsdecreet, als de andere anderstaligen, vormen een amalgaam van doelgroepen met zeer diverse economische, sociale en educatieve achtergronden en uiteenlopende motivaties. Niet alle anderstaligen hebben om Nederlands te leren nood aan een externe instantie die hen helpt bij hun zoektocht naar het meest geschikte aanbod.

Voor bepaalde doelgroepen heeft een verplichte “tussenstop” in een Huis van het Nederlands géén meerwaarde. Velen kennen reeds de weg naar de centra dankzij de aanhoudende inspanningen van de aanbodverstrekkers op het vlak van bekendmaking. De sector basiseducatie leerde uit jarenlange ervaring dat persoonlijke contacten en samenwerkingsverbanden met bijvoorbeeld basisscholen, de meest effectieve kanalen zijn

² Art. 3§1

³ Art. 3§2

om laaggeschoolde allochtone ouders toe te leiden naar het basisniveau NT2 in de basiseducatie.

Een verplichte intake in de Huizen van het Nederlands is niet zinvol en bovendien niet altijd haalbaar. De organisatie van de intake (zie 4.1) dient het voorwerp uit te maken van het werkplan dat de raden van bestuur moeten opstellen (⁴).

Vele anderstaligen zullen zich spontaan blijven aanbieden bij de opleidingsverstrekkers zelf. De Huizen van het Nederlands moeten zich kunnen toeleggen op die anderstaligen die de weg níet vinden en een helpende hand zoeken. Hun meerwaarde ligt volgens de raad in de service die de overheid aan de anderstalige burger aanbiedt. De raad vindt dat de overheid zich moet hoeden voor een verregaande betutteling van volwassen en mondige burgers.

4 Bevoegdheden van de Huizen van het Nederlands

4.1 Intake

In de praktijk kunnen de Huizen van het Nederlands met hun personeelsbestand niet van alle anderstaligen in hun regio op één centraal punt op een deskundige manier een intake afnemen.

De raad acht dit ook niet wenselijk. Hij meent dat de raden van bestuur moeten kunnen beslissen over de wijze waarop en door wie de intake zal gebeuren. Alle betrokkenen moeten in de raad van bestuur samen een uniforme intakeprocedure uitwerken voor hun regio. Deze procedure maakt deel uit van het plan dat de Huizen moeten indienen bij de Vlaamse regering (⁵).

De raad wil de mogelijkheid openhouden van een ‘decentrale’ intake bij de opleidingsverstrekkers. Idealiter moeten kandidaat-cursisten, waar zij zich ook aanbieden, optimaal en in alle objectiviteit verder worden geholpen. De raad denkt trouwens dat de Huizen van het Nederlands, omwille van de uitvoerbaarheid, in de praktijk hoe dan ook bepaalde taken zullen moeten delegeren aan de aanbieders. Het decreet moet hen die mogelijkheid bieden. De raad van bestuur van het Huis dient de objectiviteit te waarborgen.

4.2 Registratie

Eén van de doelstellingen van de Huizen van het Nederlands is de gecoördineerde registratie van gegevens over intake en doorstroming van cursisten. Op dat vlak wordt nu in de pilootregio's heel wat dubbel werk verricht, waardoor de administratieve planlast onnodig toeneemt. Het moet mogelijk moet zijn om de elektronische communicatie tussen de opleidingsverstrekkers, de Huizen van het Nederlands en de overheid gevoelig te verbeteren.

De aanbieders moeten voor de uitwisseling van informatie een uniforme gegevensstructuur respecteren. De overheid moet een soepele elektronische communicatie mogelijk maken door de nodige software te ontwikkelen en de databanken van de aanbodsverstrekkers te linken aan die van de Huizen. In een tijdperk van e-government moet het mogelijk zijn op die manier de informatieuitwisseling te garanderen en te optimaliseren, ook bij een “decentrale” intake. De raad vraagt de decreetgever om hierbij de privacy van de betrokkenen te

⁴ Art. 6, 2°

⁵ Art. 6, 2°

respecteren.

4.3 Testen

Als de inhoud van het voorontwerp ongewijzigd blijft, dan dreigen conflicten tussen de bevoegdheden van de directeurs van de centra voor volwassenenonderwijs en van de coördinatoren van de Huizen van het Nederlands. De bevoegdheden inzake testen en verlenen van vrijstellingen van de directeur van het centrum voor volwassenenonderwijs zijn vastgelegd in het decreet volwassenenonderwijs van 2 maart 1999. Voor het Gemeenschapsonderwijs vergt deze redactie van het voorontwerp een wijziging van het bijzonder decreet.

In de pilootprojecten worden daardoor nu een aantal anderstaligen twee keer getest: eerst in het Huis van het Nederlands en daarna bij de opleidingsverstrekker.

De raad maakt een onderscheid tussen:

- instrumenten of testen voor oriëntering. De Huizen van het Nederlands moeten over dit soort instrumenten beschikken en ze kunnen gebruiken. De raad van bestuur van het huis moet de objectiviteit van de testen zelf, van de afname van die testen en van de interpretatie van de resultaten bewaken.
- instrumenten of testen voor niveaubepaling: De aanbieders moeten over dit soort instrumenten beschikken. Zij zijn bevoegd voor niveaubepaling en dragen hiervoor de eindverantwoordelijkheid.

De raad wil op dit vlak problemen en conflicten voorkomen. Testen voor oriëntering zijn een verantwoordelijkheid van het Huis. Maar het decreet moet toestaan dat het Huis de afname van testen voor oriëntering delegeert aan de aanbieders. Niveaubepaling is een verantwoordelijkheid van de aanbieders. Maar zij kunnen in de raad van bestuur van het Huis de afname van testen voor niveaubepaling geheel of gedeeltelijk delegeren aan het Huis. Die raden van bestuur moeten autonoom een eigen werkwijze en eigen modaliteiten kunnen afspreken die optimaal aansluiten bij de lokale situatie.

4.4 Doorverwijzing

4.4.1 Effectiviteit van de doorverwijzing

De raad stelt zich de vraag of in de pilootprojecten het doorverwijzing optimaal functioneert.

- De verschillen tussen de cijfers over het aantal doorverwijzingen en over het aantal mensen dat zich effectief bij de aangewezen opleidingsverstrekker inschrijft, dienen te worden onderzocht.
- Lopen een aantal anderstaligen niet verloren, soms letterlijk, tussen onthaalbureau, Huis van het Nederlands en NT2-opleider?
- Werpt de invoering van een verplichte tussenschakel geen bijkomende drempels op? Dreigt, zeker in “landelijker” regio’s, geen contraproductief effect?

De raad vindt dat het centraal model, zoals bijvoorbeeld in Aalst en Antwerpen, en het decentraal model, zoals bijvoorbeeld in Gent, tegenover elkaar moeten afgewogen worden. De raden van bestuur moeten voldoende lokale autonomie en flexibiliteit krijgen voor een klantvriendelijke dienstverlening. Zo zal het Huis van het Nederlands van Vlaams Brabant over voldoende autonomie moeten beschikken om zijn dienstverlening aan te passen aan de grote verschillen tussen bijvoorbeeld de regio Leuven en de Brusselse rand.

4.4.2 Afsprakenkader NT2

De raad wil dat bij doorverwijzing het afsprakenkader NT2, dat de Vlaamse regering op 18 juli 2003 goedkeurde, strikt wordt nageleefd. De centra voor volwassenenonderwijs hebben geen wachtlijsten. Voor de doelgroepen van die centra is dus geen nood aan enig aanvullend aanbod door bijv. de VDAB.

4.4.3 Correcte en volledige informatie over het onderwijsaanbod

De doorverwijzers kennen niet altijd het volledige opleidingsaanbod NT2 in het volwassenenonderwijs. Zo moet dringend aan alle betrokkenen worden gesignaleerd dat er modulaire trajecten voor professionele redzaamheid in het NT2-aanbod van het OSP bestaan. De Raad Volwassenenonderwijs bracht hierover in oktober 2003 een advies uit⁽⁶⁾.

Aanbod NT2 in het volwassenenonderwijs			
Opleidingsverstrekker Aanbod	CVO ⁽⁷⁾	CBE ⁽⁸⁾	Universitaire talencentra ⁽⁹⁾
Taalbeheersingsniveaus		Alfa NT2 (alfabetisering in het Nederlands als tweede taal)	
	NT2 basisniveau (niveau 1.1) (breakthrough)	NT2 basisniveau (niv. 1.1)	NT2 basisniveau (breakthrough)
	NT2 richtgraad 1 (niv. 1.2) (waystage)	NT2 richtgraad 1 (niv. 1.2)	NT2 (waystage)
	NT2 richtgraad 2 (threshold)		NT2 (threshold)
	NT2 richtgraad 3 (vantage)		NT2 (vantage)
	NT2 richtgraad 4 (effectiveness)		NT2 (effectiveness)
Trajecten sociale, professionele en educatieve redzaamheid	Socio-culturele organisatie voor migranten NT2 Professioneel bedrijfsgericht taalgebruik, richtgraad 2 NT2 Professioneel bedrijfsgericht taalgebruik, richtgraad 3	eventueel mogelijk via contractonderwijs	eventueel mogelijk via contractonderwijs

⁶ Raad Volwassenenonderwijs, RVOL/ADV/002 d.d. 23/10/2003: "Advies over de nieuwe structuurschema's voor het volwassenenonderwijs. Tweede deeladvies : structuurschema's in de studiegebieden Talen en Nederlands Tweede Taal, alsook voor de opleidingen Vlaamse Gebarentaal"

⁷ Zowel een modulair als een lineair aanbod zijn mogelijk. In de modulaire organisatie kan een cursus gespreid worden over minimum twee tot maximum 40 weken. In een lineaire organisatie begint de cursus op 1 september en eindigt hij op 30 juni. De niveau-indeling is gealigneerd op het Europees Referentiekader voor de talen.

⁸ Modulair aanbod sinds 1/09/03

⁹ Ook hier is de niveau-indeling gealigneerd op het Europees Referentiekader voor de talen.

5 Financiëring

5.1 Herkomst van de financiële middelen: OSP

De Vlor laakte eerder in zijn advies over de beleidsbrief ⁽¹⁰⁾ de intentie van de overheid om te bekibbelen op het budget volwassenenonderwijs.

De raad verwondert er zich over dat de Inspectie van Financiën geen bezwaren uitte over de middelen die voor de Huizen van het Nederlands worden uitgetrokken. De raad kon inmiddels vaststellen dat de middelen werden ingeschreven op het budget dat in het begrotingsdecreet werd voorbehouden voor het onderwijs voor sociale promotie. Vanuit een positieve bezorgdheid over de financiering van het volwassenenonderwijs, vindt de raad het niet kunnen dat de financiële middelen voor de kernprocessen van het verstrekken van onderwijs worden afgetopt om dit soort constructies mogelijk te maken. Hoe valt de vraag naar toenemende kwaliteit bij de opleidingsverstrekkers te verzoenen met het wegnemen van middelen van het OSP?

De raad vindt dat de financiering van de HVN gespreid dient te zijn over de verschillende departementen die erbij betrokken zijn.

5.2 Basiseducatie

De raad stelt vast dat de begroting 2004 geen bijkomende middelen voorziet voor een bijkomend aanbod NT2. Met de Huizen van het Nederlands creëert de overheid een voorziening om anderstaligen naar een gepast aanbod door te verwijzen. Maar voor een deel van de laagst geschoolde anderstaligen is er onvoldoende aanbod bij gebrek aan middelen. De nood zal alleen groter worden als vanaf 2004 ook de middelen voor de basiseducatie vanuit het departement Welzijn wegvallen. De experimenten bevestigen het bestaan en de omvang van wachtlijsten voor de doelgroep NT2 van de basiseducatie. Wat voor zin heeft een Huis van het Nederlands als het kandidaat-cursisten naar wachtlijsten moet doorverwijzen?

5.3 Universitaire talencentra

De universitaire talencentra verzorgen een NT2-aanbod voor de hoger geschoolde anderstaligen. De overheid financiert dit aanbod niet. De cursisten moeten de inschrijvingsgelden volledig zelf betalen. Maar ook onder de hooggeschoolden bestaat er soms grote financiële nood – vooral in de groep van de anderstalige “nieuwkomers”. De raad vraagt om de nodige sociale maatregelen te nemen om deze groep te ondersteunen.

5.4 De overgangsbepalingen

De raad stelt zich de vraag waarom in de overgangsregeling de financiering van de Huizen van het Nederlands alleen rekening houdt met het aantal geverifieerde cursisten NT2 bij de onderwijsverstrekkers, en bijvoorbeeld niet met die van de VDAB?

¹⁰ Algemene Raad, Advies over de beleidsbrief, 10 november 2003

6 Beheersstructuur

6.1 Samenstelling raad van bestuur

De raad vindt het onlogisch dat alle cvo's, ook de cvo's die géén onderwijsbevoegdheid NT2 bezitten, deel moeten uitmaken van de raad van bestuur van het Huis van het Nederlands.

Hij drukt zijn bezorgdheid uit over de bijkomende planlast voor centra die in de raden van bestuur van meerdere Huizen van het Nederlands moeten zetelen.

Hij stelt zich de vraag of een instelling van het vrij onderwijs juridisch verplicht kan worden om deel uit te maken van de raad van bestuur van een openbare instelling en of deelname aan een Huis van het Nederlands een voorwaarde is voor subsidiëring van het NT2-aanbod.

Hij vraagt meer duidelijkheid over de beheersstructuur van het Huis van het Nederlands en wijst op de daaruit voortvloeiende verantwoordelijkheden en garanties in het kader van het decreet op het Beter Bestuurlijk Beleid. De keuze voor een openbare instelling impliceert een aantal beheersregels. De raad stelt zich de vraag of deze regels allemaal nodig zijn en of zij een soepele werking niet zullen verhinderen.

Het decreet moet de aansprakelijkheden van de leden van de raad van bestuur expliciteren.

6.2 Personeel

De bevoegdheidsverdeling tussen de coördinator en de raad van bestuur moet veel duidelijker in het decreet worden vastgelegd. De coördinator leidt in opdracht van de raad van bestuur het Huis van het Nederlands en is verantwoording verschuldigd aan de raad van bestuur.

De raad vraagt aandacht voor de werkzekerheid en de verloning van het personeel van de Huizen van het Nederlands. De financiering van de Huizen is immers afhankelijk van het aantal doorverwezen cursisten en van de mogelijkheden van het budget van de Vlaamse Gemeenschap.

M. De Ridder,
Secretaris

P. Weyn,
Voorzitter

ADVIES VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN

SERV Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 5 februari 2004
50/MD/kv/brfAdvHuizenvhNederlands

Mevr. VANDERPOORTEN Marleen
Vlaams minister van Onderwijs
en Vorming
Koning Albert II-laan 15

1210 BRUSSEL

Mevrouw de Minister,

Op 23 januari 2004 heeft u de raad bij hoogdringendheid om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet betreffende de Huizen van het Nederlands.

De raad stelt vast dat het voorontwerp van decreet voorziet in de decretale regeling van de Huizen van het Nederlands, zonder dat evenwel een grondige evaluatie werd gemaakt van de aflopende experimentperiode van de Huizen van het Nederlands.

Gezien dit gegeven is het voor de raad essentieel dat de voorgestelde regeling na verloop van één jaar werking grondig wordt geëvalueerd, in dialoog met alle stakeholders. Indien hieruit zou blijken dat een bijsturing nodig is dient de decretale regeling te worden herzien.

De verankering van een evaluatie na één jaar werking is voor de raad de bepalende voorwaarde bij de formulering van het hierbij gevoegde advies.

In zijn advies stelt de raad vast dat het opzet van het decreet overeen komt met zijn zienswijze zoals uitgetekend in zijn standpunt NT2 van 15 mei 2002. De betrachting van de raad is te komen tot één gemeenschappelijk en onafhankelijk intake-, screening- en dispatchinginstrument dat kandidaat-cursisten op deskundige wijze kan oriënteren naar het meest gepaste aanbod NT2.

Het blijft echter belangrijk dat de feitelijke samenwerking op het terrein tussen de Huizen van het Nederlands, de centra en de onthaalbureaus op regelmatige tijdstippen wordt geëvalueerd. Steeds moet ernaar gestreefd worden de intake, screening en doorverwijzing van cursisten NT2 zo efficiënt mogelijk te organiseren en zo nodig bestaande structuren aan te passen.

- 2 -

De raad stelt voor om ook andere aanbieders van NT2-opleidingen ('derden' en privé-aanbieders) dan de in het voorontwerp van decreet bedoelde centra (centra voor basiseducatie, de centra voor volwassenenonderwijs, de talencentra ingericht bij een universiteit, de syntra en de VDAB-beroepsopleidingscentra) op te nemen in de bestuursstructuur van de Huizen van het Nederlands.

Met bijzondere hoogachting,

Pieter Kerremans,
Administrateur-generaal.

SERV Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

Brussel, 5 februari 2004
020504_Advies_Huizen_van_het_Nederlands

Advies

*over het voorontwerp van decreet betreffende
de Huizen van het Nederlands*

1. Inleiding

Op 26 januari 2004 heeft de raad van de Vlaams minister van Onderwijs en Vorming een vraag om advies ontvangen over het voorontwerp van decreet betreffende de Huizen van het Nederlands. De raad werd verzocht zijn advies met spoed te verstrekken overeenkomstig artikel 9, tweede lid van het decreet van 27 juni 1985 op de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen en gelet op de timing van de werkzaamheden van het Vlaams Parlement.

2. Preambule

De raad stelt vast dat het voorontwerp van decreet voorziet in de decretale regeling van de Huizen van het Nederlands, zonder dat evenwel een grondige evaluatie werd gemaakt van de aflopende experimentperiode van de Huizen van het Nederlands.

Gezien dit gegeven is het voor de raad essentieel dat de voorgestelde regeling na verloop van één jaar werking grondig wordt geëvalueerd, in dialoog met alle stakeholders. Indien hieruit zou blijken dat een bijsturing nodig is dient de decretale regeling te worden herzien.

De verankering van een evaluatie na één jaar werking is voor de raad de bepalende voorwaarde bij de formulering van onderstaand advies.

3. Krachtlijnen

In zijn standpunt van 15 mei 2002 over Nederlands als tweede taal (NT2) heeft de raad vastgesteld dat de allocatie van de cursisten naar opleidingen Nederlands als tweede taal niet altijd optimaal gebeurt. Een betere toeleiding is nodig, niet alleen om een correcte inschatting te kunnen maken van de behoeften, maar ook met het oog op een aangepast traject. Daarom heeft de raad er voor gepleit dat de toeleiding tot opleidingen NT2 zou gebeuren via één gemeenschappelijk en onafhankelijk intake-instrument. Van daaruit moet op basis van een grondige screening een traject worden uitgetekend met één opvolgingsdossier.

Het opzet van het decreet komt overeen met de zienswijze van de raad om te komen tot één gemeenschappelijk en onafhankelijk intake-, screening- en dispatchinginstrument dat kandidaat-cursisten op deskundige wijze kan oriënteren naar het meest gepaste aanbod NT2.

Het blijft echter belangrijk dat de feitelijke samenwerking op het terrein tussen de Huizen van het Nederlands, de centra en de onthaalbureaus op regelmatige tijdstippen wordt geëvalueerd.

Steeds moet ernaar gestreefd worden de intake, screening en doorverwijzing van cursisten NT2 zo efficiënt mogelijk te organiseren en zo nodig bestaande structuren aan te passen.

De raad stelt voor om ook andere aanbieders van NT2-opleidingen ('derden' en privé-aanbieders) dan de in het voorontwerp van decreet bedoelde centra (centra voor basiseducatie, de centra voor volwassenenonderwijs, de talencentra ingericht bij een universiteit, de syntra en de VDAB-beroepsopleidingscentra) op te nemen in de bestuursstructuur van de Huizen van het Nederlands.

4. Advies

4.1. Principe

In zijn standpunt van 15 mei 2002 over Nederlands als tweede taal (NT2) heeft de raad vastgesteld dat de allocatie van de cursisten naar opleidingen Nederlands als tweede taal niet altijd optimaal gebeurt. Een betere toeleiding is nodig, niet alleen om een correcte inschatting te kunnen maken van de behoeften, maar ook met het oog op een aangepast traject. Daarom heeft de raad er voor gepleit dat de toeleiding tot opleidingen NT2 zou gebeuren via één gemeenschappelijk en onafhankelijk intake-instrument. Van daaruit moet op basis van een grondige screening een traject worden uitgetekend met één opvolgingsdossier.

De conclusies van de rondetafelconferentie NT2 op 22 mei 2002 bevestigde de nood aan het uitbouwen van een centrale intake en registratie op regionaal vlak. Dit kan gebeuren in de vorm van een NT2-loket, met medewerking van de verschillende aanbieders. Op die manier wordt intake- en testfase alsook de doorverwijzing naar het meest passende opleidingsaanbod door een neutrale instantie geüniformiseerd en opgevolgd. Aan deze centrale intake wordt een systeem van cursistenregistratie en cursistenvolgsysteem gekoppeld.

Op basis van vermelde inzichten werden de Huizen van het Nederlands als feitelijke samenwerkingsverbanden of verenigingen zonder winstoogmerk verankerd in het decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting. Einde 2002 werd, ten experimentele titel, op zeven plaatsen met de werking van de Huizen van het Nederlands gestart.

De ter advies voorgelegde regeling sluit de pilootfase af. De Huizen van het Nederlands krijgen via het voorontwerp van decreet een gestructureerde (missie, organisatie, bestuur, personeel, financiering) eigenstandigheid.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming ;

Na beraadslaging,

BESLUIT :

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming is ermee belast, in naam van de Vlaamse regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I

Inleidende bepalingen

Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Artikel 2

Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° antenne : lokale of regionale inbedding van een Huis van het Nederlands ;
- 2° centrum : één der volgende entiteiten :
 - a) een centrum voor basiseducatie, bedoeld in het decreet van 12 juli 1990 houdende de regeling van basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen,
 - b) een centrum voor volwassenenonderwijs, bedoeld in het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs,
 - c) een talentcentrum ingericht bij een universiteit in de zin van het decreet van 13 juli 1991

betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap,

- d) een SYNTRA-opleidingsplaats, zijnde een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen, bedoeld in artikel 57 tot en met 61 van het decreet van 23 januari 1991 betreffende de vorming en de begeleiding van de zelfstandigen in de kleine en middelgrote ondernemingen,
- e) een centrum voor beroepsopleiding van de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling, bedoeld in artikel 85 van het besluit van de Vlaamse regering van 21 december 1988 houdende de organisatie van de arbeidsbemiddeling en de beroepsopleiding ;

3° cursisten : kandidaat-cursisten of cursisten ;

4° doorverwijzen : het oriënteren van een cursist naar het meest gepaste aanbod NT2. Deze oriëntering is enkel bindend op het vlak van de niveaubepaling ;

5° NT2 : de opleiding Nederlands als tweede taal ;

6° onthaalbureau : een bureau, bedoeld in artikel 6 of 7, § 2, van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid ;

7° organieke personeelsleden : personeelsleden die fungeren op de personeelsformatie van een Huis van het Nederlands.

HOOFDSTUK II

Missie

Artikel 3

§ 1. De Huizen van het Nederlands hebben als doelstelling het optimaliseren van de dienstverlening ten aanzien van anderstaligen die aan de voltijdse leerplicht voldaan hebben en die Nederlands willen leren gericht op sociale, professionele of educatieve redzaamheid.

De Huizen van het Nederlands oriënteren deze anderstaligen op een deskundige en neutrale wijze naar het meest gepaste aanbod NT2 en dragen zo bij tot de integratie van anderstalige volwassenen en tot de inburgering van de anderstalige nieuwkomers in de Vlaamse samenleving.

§ 2. Vanaf 1 januari 2005 kunnen de centra slechts in aanmerking worden genomen voor financiering of subsidiëring indien zij de uitsluitende bevoegdheid van de Huizen van het Nederlands met betrekking tot de intake, testing en doorverwijzing van cursisten die niet beschikken over een studiebewijs NT2 aanvaarden.

HOOFDSTUK III

Organisatie

Artikel 4

§ 1. Er worden acht Huizen van het Nederlands opgericht met als werkingsgebied het grondgebied van :

- 1° de provincie West-Vlaanderen ;
- 2° de provincie Limburg ;
- 3° de provincie Vlaams-Brabant ;
- 4° de provincie Oost-Vlaanderen, met uitzondering van de stad Gent ;
- 5° de provincie Antwerpen, met uitzondering van de stad Antwerpen ;
- 6° de stad Antwerpen ;
- 7° de stad Gent ;
- 8° het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad.

§ 2. Een Huis van het Nederlands wordt opgericht onder de vorm van een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid en georganiseerd door een Raad van Bestuur.

§ 3. Een Huis van het Nederlands kan antennes organiseren in het eigen werkingsgebied.

Opleidingsverstrekkers NT2 kunnen niet als antenne fungeren.

Een Huis van het Nederlands, bedoeld in § 1, 1° tot en met 5°, organiseert ten minste een antenne in elke centrumstad, bedoeld in artikel 4 van het decreet van 13 december 2002 tot vaststelling van de

regels inzake de werking en de verdeling van het Vlaams Stedenfonds.

HOOFDSTUK IV

Bestuursstructuur

AFDELING 1

De Raad van Bestuur

ONDERAFDELING 1

Samenstelling

Artikel 5

§ 1. De Raad van Bestuur van een Huis van het Nederlands bestaat ten minste uit :

- 1° alle centra werkzaam binnen het werkingsgebied van het betreffende Huis van het Nederlands ;
- 2° het onthaalbureau gevestigd binnen het werkingsgebied van het betreffende Huis van het Nederlands ;
- 3° de betrokken provincies voor de Huizen van het Nederlands met de in artikel 4, § 1, 1° tot en met 5°, bedoelde werkingsgebieden ;
- 4° de betrokken steden voor de Huizen van het Nederlands met de in artikel 4, § 1, 6° en 7°, bedoelde werkingsgebieden ;
- 5° de Vlaamse Gemeenschapscommissie voor wat betreft het Huis van het Nederlands met het in artikel 4, § 1, 8°, bedoelde werkingsgebied.

Indien de in het eerste lid, 1°, bedoelde centra zich uitstrekken over het werkingsgebied van meerdere Huizen van het Nederlands, dan zijn zij verplicht deel uit te maken van al de Raden van Bestuur van deze Huizen van het Nederlands.

§ 2. De Raad van Bestuur kan deskundigen aanduiden die de beraadslagingen van de Raad van Bestuur met raadgevende stem bijwonen.

ONDERAFDELING 2

Opdrachten

Artikel 6

De Raad van Bestuur van een Huis van het Nederlands staat in voor volgende opdrachten :

- 1° de globale realisatie van de in artikel 3 vastgestelde missie ;
- 2° het opstellen van een uitgewerkt plan met betrekking tot de organisatie van en de dienstverlening door het Huis van het Nederlands. De Vlaamse regering bepaalt de nadere modaliteiten met betrekking tot het opstellen en het indienen van het plan ;
- 3° het verlenen van medewerking aan de overeenkomstig artikel 7 aan de coördinator toevertrouwde opdrachten ;
- 4° het uitvoeren van de in artikel 15 bedoelde richtlijn ;
- 5° het goedkeuren van een jaarlijkse begroting ;
- 6° het goedkeuren van een jaarlijkse gezamenlijke begroting betreffende het geautomatiseerd registratiesysteem, bedoeld in artikel 11, § 1, tweede lid, 2°.

De Raad van Bestuur kan andere dan de in het eerste lid bedoelde bevoegdheden opdragen aan de coördinator of enig ander orgaan.

AFDELING 2

De coördinator

Artikel 7

De coördinator staat in voor volgende specifieke opdrachten :

- 1° het leiden van het Huis van het Nederlands en het verzorgen van het contact met externe organisaties, in het bijzonder de diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap ;
- 2° het verzamelen en verstrekken van informatie betreffende het aanbod NT2 van alle betrokken

centra en van eventuele andere aanbieders NT2 ;

- 3° het organiseren van een gecoördineerde en ge-objectiveerde intake, testing en doorverwijzing van zowel cursisten die doorverwezen zijn door de centra en de onthaalbureaus als van degenen die zich rechtstreeks aandienen bij het Huis van het Nederlands. Hiertoe organiseert het Huis van het Nederlands opleidingen en andere bekwaamheidsbevorderende activiteiten voor de personen belast met deze intake, testing en doorverwijzing ;
- 4° het registreren van de resultaten van de intake, testing en doorverwijzing en het verder administratief opvolgen van de cursisten die zich voor een opleiding NT2 inschrijven bij één van de betrokken centra. Hiertoe maakt het Huis van het Nederlands gebruik van het door de Vlaamse Gemeenschap ter beschikking gesteld registratiesysteem ;
- 5° het verstrekken van informatie aan de onthaalbureaus waarover deze moeten beschikken om hun opdracht zoals bepaald in artikel 8 en 25, § 1, van het decreet van 28 februari 2003 betreffende het Vlaamse inburgeringsbeleid te kunnen uitoefenen.

HOOFDSTUK V

Werkingsbeginselen

Artikel 8

§ 1. De Raad van Bestuur verkiest een voorzitter en een ondervoorzitter.

§ 2. De Raad van Bestuur vergadert op uitnodiging van de voorzitter, de ondervoorzitter of de coördinator.

§ 3. De Raad van Bestuur kan slechts geldig vergaderen indien ten minste de helft van de leden aanwezig is of door middel van een volmacht aan een ander lid aan de Raad van Bestuur vertegenwoordigd is.

De beslissingen van de Raad van Bestuur worden genomen bij volstreekte meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Elk lid van de Raad van Bestuur heeft één stem.

§ 4. De Raad van Bestuur stelt binnen twee maanden na de oprichting van het Huis een huishoudelijk reglement vast dat de nadere wijze bepaalt waarop het Huis van het Nederlands wordt bestuurd en zijn organen hun bevoegdheden uitoefenen. Het huishoudelijk reglement wordt bekrachtigd door de Vlaamse regering.

Bij ontstentenis van een huishoudelijk reglement, kan de Vlaamse regering de werkingsbeginselen van het betrokken Huis van het Nederlands vastleggen.

Artikel 9

Een Huis van het Nederlands heeft alle bevoegdheden die rechtstreeks of onrechtstreeks noodzakelijk of nuttig zijn voor de uitoefening van hun opdracht, met inbegrip van :

- 1° het sluiten van overeenkomsten ;
- 2° het verwerven van alle roerende of onroerende goederen die nodig zijn voor de verwezenlijking van de missie ;
- 3° het verwerven of vestigen van zakelijke of andere rechten op roerende of onroerende goederen.

Een Huis van het Nederlands kan geen andere rechtspersonen oprichten of erin deelnemen, onverminderd de bepalingen van artikel 19.

HOOFDSTUK VI

Personeel

Artikel 10

De Vlaamse regering stelt het personeelskader vast en bepaalt de rechtspositieregeling van het personeel.

HOOFDSTUK VII

Financiering

AFDELING 1

De bepaling van het globaal krediet

Artikel 11

§ 1. De Vlaamse regering waarborgt telkens drie jaar na elkaar ten minste hetzelfde globaal krediet voor de loonkost van de organieke personeelsleden en de werkingsmiddelen, indien het budget van de Vlaamse Gemeenschap dit toelaat.

Binnen het globaal krediet worden twee forfaitaire bedragen voorzien :

- 1° een forfaitair bedrag van 50.000 euro per Huis van het Nederlands ;
- 2° een forfaitair bedrag voorzien voor onderhoud en ontwikkeling van het gezamenlijk geautomatiseerd registratiesysteem. De Vlaamse regering bepaalt dit forfaitair bedrag op basis van een door de Huizen van het Nederlands gezamenlijk ingediende begroting.

§ 2. De loonkosten voor het organiek personeel kunnen maximaal 80% bedragen van deze enveloppe.

Artikel 12

De Vlaamse regering verdeelt het globale krediet, na aftrek van de forfaitaire bedragen, onder de Huizen van het Nederlands, evenredig met het aantal cursisten dat werd doorverwezen naar een centrum. Voor de verdeling van het krediet van het jaar n wordt rekening gehouden met het aantal doorverwezen cursisten van het jaar n-2.

In afwijking van het eerste lid wordt aan het Huis van het Nederlands met als werkingsgebied het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad een krediet toegekend ten bedrage van 15% van het globale krediet na aftrek van de forfaitaire bedragen.

AFDELING 2

De wijze van uitkering van de enveloppe

Artikel 13

De forfaitaire bedragen bedoeld in artikel 11, § 1, tweede lid, worden uiterlijk op 31 maart betaald.

Het overige deel van het krediet wordt na voorafname van de kosten voor organiek personeel, maandelijks per twaalfde ter beschikking gesteld van elk Huis van het Nederlands. De betaling gebeurt aan het einde van elke maand waarop het twaalfde betrekking heeft, met uitzondering van de maand december, waarvoor betaling gebeurt op de eerste werkdag van de maand januari van het volgende jaar.

AFDELING 3

Overige middelen

Artikel 14

§ 1. Een Huis van het Nederlands kan benevens de jaarlijkse enveloppe beschikken over volgende middelen :

- 1° financiële, materiële of immateriële ondersteuning door openbare besturen ;
- 2° opbrengsten uit het eigen bezit ;
- 3° schenkingen en legaten ;
- 4° leningen van allerlei aard ;
- 5° andere inkomsten, op grond van een machtiging door de Vlaamse regering.

§ 2. Een Huis van het Nederlands kan schenkingen en legaten onder bezwarende titel ontvangen na machtiging van de Vlaamse regering.

De Vlaamse regering kan aan de leningen van een Huis van het Nederlands de waarborg van de Vlaamse Gemeenschap verlenen.

§ 3. Onverminderd de bestaande mogelijkheden inzake detachering kan een personeelslid, tewerkgesteld bij één van de in artikel 5, § 1, eerste lid, be-

doelde actoren, belast worden met een taak bij een Huis van het Nederlands.

Het betrokken personeelslid blijft gedurende de opdracht juridisch en administratief behoren tot de terbeschikkingstellende actor.

HOOFDSTUK VIII

Aansturing en toezicht

AFDELING 1

Richtlijnen

Artikel 15

§ 1. De Vlaamse regering werkt voor elk Huis van het Nederlands driejaarlijks een richtlijn uit.

In de richtlijn worden ten minste volgende aangelegenheden vastgelegd :

- 1° de rapportering door het Huis van het Nederlands aan de Vlaamse regering in verband met ten minste de algemene werking van het Huis van het Nederlands, het aanbod NT2, de intake, testing, doorverwijzing en administratieve opvolging van de cursisten. Hiertoe reikt de Vlaamse regering documenten aan. Er wordt ten minste vóór 31 maart van het volgende jaar voorzien in een jaarlijks rapport betreffende de werking van het afgelopen kalenderjaar ;
- 2° de gedragsregels die betrekking hebben op de door het Huis van het Nederlands aan de burgers te leveren diensten.

§ 2. De richtlijn wordt uitgewerkt in samenspraak met het betrokken Huis van Nederlands.

AFDELING 2

Toezicht

Artikel 16

§ 1. De beslissingen van de Raad van Bestuur inzake de in artikel 6, eerste lid, 2°, 5° en 6°, bedoelde en in de richtlijn opgesomde aangelegenheden

worden binnen een termijn van twintig kalenderdagen, die aanvangt de dag na het treffen ervan, toegezonden aan de Vlaamse regering.

§ 2. Zo de Vlaamse regering vaststelt dat deze beslissingen van de Raad van Bestuur rechtsregels schenden of het algemeen belang schaden wordt volgende procedure gevolgd :

- 1° de Vlaamse regering stelt de Raad van Bestuur onverwijld in kennis van het onregelmatig of niet opportuun karakter van de beslissing. Zij kan deze beslissing daarbij schorsen binnen een termijn van veertig kalenderdagen die aanvangt de dag na ontvangst van de beslissing door de Vlaamse regering ;
- 2° de Raad van Bestuur kan beslissen de geschorste beslissing te rechtvaardigen of in te trekken. De genomen beslissing wordt aan de Vlaamse regering toegezonden binnen een termijn van twintig kalenderdagen die aanvangt de dag na het treffen ervan ;
- 3° tot vernietiging van de beslissing van de Raad van Bestuur kan worden overgegaan binnen een termijn van veertig kalenderdagen die aanvangt de dag na ontvangst door de Vlaamse regering van de beslissing of, in voorkomend geval, van de beslissing tot rechtvaardiging van een geschorste beslissing. De Vlaamse regering kan beslissen om de vernietigde beslissing te vervangen door een zelf genomen beslissing. Het vernietigingsbesluit en de eventuele vervangende beslissing worden onverwijld ter kennis gebracht van de Raad van Bestuur.

AFDELING 3

Opvragen van gegevens

Artikel 17

De Vlaamse regering kan, met het oog op evaluatie en bijsturing van het beleid, gegevens opvragen bij de Huizen van het Nederlands.

HOOFDSTUK IX

Bijzondere bepalingen betreffende het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad

Artikel 18

§ 1. Het Huis van het Nederlands met als werkingsgebied het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad heeft, naast de in artikel 3 bedoelde missie, volgende doelstellingen :

- 1° de kwaliteitsondersteuning van het Nederlandstalig aanbod voor anderstaligen ;
- 2° het voeren van een taalpromotiebeleid voor anderstaligen en Nederlandstaligen.

§ 2. De in artikel 6 bedoelde opdrachten van de Raad van Bestuur worden uitgebreid met de globale realisatie van de doelstellingen, genoemd in § 1.

§ 3. De Raad van Bestuur duidt het orgaan of het personeelslid aan dat instaat voor de integratie van het geheel van de doelstellingen van het Huis van het Nederlands.

Het orgaan of het personeelslid oefent daartoe de in artikel 7, 1°, bedoelde leidinggevende opdracht uit.

§ 4. Tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Vlaamse Gemeenschapscommissie en het Huis voor het Nederlands vindt een gestructureerd overleg plaats omtrent financiering, werking, beheer, rapportering en aansturing.

Artikel 19

Tot een door de Vlaamse regering te bepalen datum kan het Huis van het Nederlands met als werkingsgebied het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad deelnemen in andere rechtspersonen, die de verwezenlijking van de in artikel 3 bedoelde missie mede kunnen bevorderen.

HOOFDSTUK X

Wijzigings- en opheffingsbepalingen

Artikel 20

In het decreet van 12 juli 1990 houdende de regeling van de basiseducatie voor laaggeschoolde volwassenen wordt een artikel 15bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

“Artikel 15bis

Indien een Centrum voor Basiseducatie werkzaam is binnen een werkingsgebied van een Huis van het Nederlands, bedoeld in het decreet van [...] betreffende de Huizen van het Nederlands, moet het deel uit maken van de Raad van Bestuur van dat Huis van het Nederlands om aanspraak te kunnen maken op de globale toelage, bedoeld in artikel 14.”.

Artikel 21

Aan artikel 33 van het decreet van 2 maart 1999 tot regeling van een aantal aangelegenheden van het volwassenenonderwijs, waarvan de bestaande tekst § 1 zal vormen, wordt een § 2 toegevoegd, die luidt als volgt :

“Artikel 33bis

De niveaubepaling van cursisten die niet beschikken over een studiebewijs van een opleiding Nederlands tweede taal en zich voor dergelijke opleiding aanbieden, berust bij de Huizen van het Nederlands, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van [...] betreffende de Huizen van het Nederlands.”.

Artikel 22

Aan artikel 45 van hetzelfde decreet, waarvan de bestaande tekst § 1 zal vormen, wordt een § 2 toegevoegd, die luidt als volgt :

“§ 2. Indien een centrum werkzaam is binnen een werkingsgebied van een Huis van het Nederlands, bedoeld in het decreet van [...] betreffende de Huizen van het Nederlands, moet het deel uitmaken van de Raad van Bestuur van dat Huis van het Nederlands om aanspraak te kunnen blijven maken op het recht op financiering of subsidiëring.”.

Artikel 23

Hoofdstuk II, afdeling 6, van het decreet van 20 december 2002 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2003, bestaande uit artikel 11, wordt opgeheven.

HOOFDSTUK XI

Overgangsbepaling

Artikel 24

In afwijking van artikel 12, eerste lid, gebeurt de verdeling van de middelen van het begrotingsjaar 2005 bestemd voor het schooljaar 2005-2006 en van de middelen van het begrotingsjaar 2006 bestemd voor het schooljaar 2006-2007 op basis van het aantal geverifieerde cursisten NT2 van de Centra voor Volwassenenonderwijs en van de Centra voor Basiseducatie, respectievelijk van de referteperiode 2002-2003 en 2003-2004.

HOOFDSTUK XII

Inwerkingtredingsbepaling

Artikel 25

Dit decreet treedt in werking op 1 september 2004 met uitzondering van artikel 3, § 2, en 4, § 3, tweede lid, die in werking treden op 1 januari 2005.

Brussel, 3 maart 2004.

*De Vlaamse minister van Economie, Buitenlands
Beleid en E-government,*

Patricia CEYSENS

De minister-president van de Vlaamse regering,

Bart SOMERS

*De Vlaamse minister van Werkgelegenheid
en Toerisme,*

Renaat LANDUYT

De Vlaamse minister van Onderwijs en Vorming,

Marleen VANDERPOORTEN

*De Vlaamse minister van Binnenlandse
Aangelegenheden, Cultuur, Jeugd
en Ambtenarenzaken,*

Paul VAN GREMBERGEN

*De Vlaamse minister van Welzijn, Gezondheid en
Gelijke Kansen,*

Adelheid BYTTEBIER